פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע זעה 6-טע זייט

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJE[illegible] FOLKSBLAT — פרייז 15 גראשען — היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 70 | Łódź, Środa, 22 marca 1933 r. | עלפטער יאהרגאנג | לאדז, מיטוואך, כ״ד אדר תרצ״ג | № 70

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

רעדע פון פרעמיער פריסטאר

וועגען דער לאגע אין לאנד און וועגען די פולמאכטען פאר׳ן מלוכה-פרעזידענט

סיים אפגעווארפען דעם פארשלאג וועגן ביליגער מאכען דירה-געלד

וו א ר ש א, 21 (טעלעפאניש)

די היינטיגע זיצונג פון סיים האט זיך שוין אנגעהויבען 9 א זייגער אין דערפריה. דער ספעציאנעלסטער פונקט אויף דער טאג-ארדנונג איז געווען דער געזעץ-פראיעקט וועגען פולמאכטען פאר׳ן מלוכה-פרעזידענט. קיין איין דעפוטאט פון דער אפאזיציע האט נישט גענומען קיין ווארט אין דער פראזע.

נאך א גאנצע רייה קלענערע פראגען איז דער סיים צוגעטרעטען צו בעטראכטען די ענדערונגען אין סטאטוט אין באנק פאלסקי. דער דעפ. יאשוקאוויטש (ב.ד.) ווייזט אן, אז מיט די ענדערונגען אין סטאטוט וויל די רעגירונג זיך שוין צופאסען צו די בעדינגונגען, וועלכע קענען בקרוב קומען. ווייטער ווייזט דער רעדנער אן, אז מיט די נייע ענדערונגען אין סטאטוט וועט די באנק קענען דרוקען נייע באנקנאטען אויף 500 מיליאן זלאטיס.

נאכ׳ן ענטפער פון רעפערענט דעפ. האלינסקי (ב.ב.) ווערען די ענדערונגען דורכ׳ן סיים אנגענומען.

דעפ. האלינסקי (ב.ב.) רעפערירט דאן די פראגע פון ארויסלאזען פינאנץ-בילעטען אויף א סומע פון 200 מיליאן זלאטיס. די בילעטען זענען צאהלבאר אין א יאהר ארום. די אפאזיציע איז בעגען דעם פראיעקט, וועלכער ווערט אבער דורך מעהרהייט אנגענומען אין אלע 3 לעזונגען. אויף דער נאכמיטאג-זיצונג איז דער סיים צוגעטרעטען צום געזעץ-פראיעקט וועגען געבען פולמאכטען דעם מלוכה-פרעזידענט ארויסצוגעבען דעקרעטען.

אין מאמענט, ווען אויף דער טריבונע געהט ארויף דעפ. פאסכאלסקי, פערלאזט די גאנצע אפאזיציע די זיצונג. ס׳בלייבט נאך דער ב.ב.-קלוב, יודישע קאלא און 2 קאמוניסטישע דעפוטאטען, פון וועלכע איינער דעפוטאט ראזענבערג איז פערשריבען צום ווארט. אין א קורצער רעדע בעגרינדעט דעפ. פאסכאלסקי די נויטווענדיגקייט צו געבען פולמאכטען.

דאן געהט ארויף אויף דער טריבונע דער פרעמיער פריסטאר. ער גיט איבער בקיצור די געשיכטע פון דער ביזאיצטיגער מעטיגקייט פון דער רעגירונג, פעסטשטעלענדיג, אז דער רעגירונג האט זיך איינגעגעבען צו רעדוצירען די פרייזען, טראץ דעם ווילען פון די קארטעלען. דער פרעמיער זאגט אויך פארוואס די רעגירונג האט געמוזט מאכען ענדערונגען אין דער סאציאלער געזעצגעבונג. ער שטעלט אבער פעסט, אז די רעגירונג וועט די סאציאלע ערובערונגען נישט אפשאפען, אין שטייער-געביט וועט איצט די רעגירונג זיך פערנעמען מיט דער פראגע פון פערלעגענע שטייערן אין דער ריכטונג פון אפשפאנען דאסווירטשאפטליכע לעבען דורך פערנינפטיג פונאנדערלעגען אויף א לאנגע צייט די פאלימיק פון ליקווידירען די בעלאסטונגען.

רעדענדיג וועגען דער אויסלענדישער פאליטיק האט דער פרעמיער ערקלעהרט פאלגענדעס: ס׳איז זיכער נישט גוט ווען אונז, וועלכע זענען פערנומען מיט ארבייט, רודערט עמיצער ארום אונטער דער וואנד. עס איז נישט גוט, ווען מיר הערען דעם עכא פון די אויפטרייסלונגען, וואס קומען צו אונז איבער׳ן אטלאנטישען אקעאן, אבער מיר טארען זיך נישט דערווייטערען פון ציל, וועלכען מיר האבען זיך געשטעלט און פון די ארבייטען, וואס מ׳האט אנגעהויבען.

צום סוף האט ער ערקלעהרט, אז כדי אויסצומיידען עווענטועלע איבעראשונגען, בעזונדערס אויפ׳ן ווירטשאפטליכען געביט, בעט די רעגירונג אנצונעהמען דאס געזעץ וועגען פולמאכטען.

דאן האט דער פרעזעס סלאוועק אונטערשטיצט דעם געזעץ-פראיעקט, דאס איז א בעדינג איבערצוהאלטען די שווערע צייטען. באלד דערויף איז איבערגעריסען געווארען די דיסקוסיע און דאס געזעץ איז אנגענומען געווארען אין אלע 3 לעזונגען. נעגען האבען געשטימט בלויז די יודען.

דאן איז מען צוגעטרעטען צו בעטראכטען דעם פארשלאג פון פ.פ.ס. וועגען ביליגער מאכען דירה-געלד און דעם רעגירונגס-פארשלאג וועגען אפשטעלען עקסמיסיעס פאר ארבייטסלאזע איבערן זומער.

דעפ. פוזשאק (פ.פ.ס.) פערלאנגט ביליגער צו מאכען דאס דירה-געלד.

דעפ. ראזענבערג (קאמוניסט) רעדט וועגען דער בעוועגונג צווישען די לאקאטארען און זאגט זיך ארויס פאר אויפהערען בכלל צאהלען דירה-געלד.

דער פארשלאג פון פ.פ.ס. איז אפגעווארפען געווארען. דער רעגירונגס-פארשלאג איז אנגענומען געווארען.

דער פ.פ.ס.׳ישער סיים-קלוב האט אריינגעטראגען א דרינגענדען פארשלאג וועגען די געשעהענישען אין פאביאניץ.

מאשין - מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינע ווי אויך

מצה-מעהל, אייער-פערפעל און סוכארקעס

לויט קארלסבאדער סיסטעם

מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט בעקאנטע און אלערליי

פרישע געבעקסען

פון אונזער איבעראל בעוואוסטער

צוקערניע

ב. וויינבערג

פיעטריקאווער 38

טעל. 143-82 — 1130

אויגען - קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72

נעהמט אן שטענדיגע אויגען-קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אוועגד.

קמח חטים כשר לפסח

תחת השגחת הראבינאט דפה

אונטער דער אויפזיכט פון היגען ראבינאט איז אונזער מיהל געכשר׳ט און אזוי ווי ס׳פאריגע יאהר, וועלען מיר דאס שענסטע מעהל צושטעלען פאר אונזערע ג׳ קונדען, דערפאר נישט צו פערגלייכען מיט דער פראווינץ, וואס אויסער שלעכטעס מעהל און נישט שטהנעס. קענען זיי ביי דער ליפערונג נישט נאכקומען אזוי ווי מיר, וואס ערפילען יעדענס פערלאנג. מיט אכטונג

„ELEKTROMŁYN"

Łódź, Zakątna 47, tel. 147-40.

בעמ.: בעשטעלונגען ווערען אנגענומען פערזענליך אדער טעלעפאניש 147-40.

אכטונג, שיך-סוחרים!

מיטגלידער און נישט-מיטגלידער!

היינט, מיטוואך, 8 א זייגער אוונד קומט פאר אין פערא״נס לאקאל פיעטריקאווער 90

א דרינגענדע פערזאמלונג

אין צוזאמענהאנג מיט דעם שטרייק פון די שוסטער.

קימט מאסענווייז, ווייל עס האנדעלט זיך אין אייערע אייגענע אינטערעסען. מיט אכטונג די פערוואלטונג.

די האנדווערקער-באנק

BANK SPÓŁDZIELCZY

1 פאלודניאווא 1 — טעל. 126-07

ערלעדיגט אלערליי באנק-אפעראציעס.

נעמט אן וועקסלען אויף אינקאסא אויף אלע שטעט און שטעטלעך אין גאנץ פוילען, גיט ארויס אוואנסען אויף אינקאסא. צאהלט אויס אויף לאדז דעמזעלבען טאג די איינגעפלאסענע אינקאסא.

די נייע פערוואלטונג:	פרעזידיום פון ראט:
לאוויס אלעקסאנדער יאעל	זייגוועל מאשענבערג
ראטמאן מארעק פיין	מיכאל ריזשיק
יצחק קליינמאן	מאריץ הופפער

בעמערקונג: כדי צו האבען די מעגליכקייט אויסצוצאהלען די איינגעפלאסענע אינקאסא דעמזעלבען טאג, איז די באנק אפען פון 9 פריה ביז 6 נאכמ.

פרייז פון אינקאסא איז בעדייטענד פערקלענערט.

1482

אונזער חשוב׳ן מיטארבייטער גדליהו בראווין צוליב׳ן טויט פון זיין אונפערגעסליכען פאטער

נ. ע. הערש

דריקען מיר אויס אונזער אויפריכטיגסטען מיטגעפיהל.

דאס פערסאנאל

פון דער פירמע „האיעטפאל"

1483

נאך קורצע און שווערע ליידען איז נעכטען געשטארבען אין עלטער פון 54 יאהר, אונזער טייערע און אונפערגעסליכע מוטער, שוויגער און באבע

ב״ע

טיסלע רבקה האפשטיין

(געבוירען קריגער)

די לויה קומט פאר היינט מיטוואך, דעם 22-טן מערץ 1933 1 א זייגער נאכמ. פון טרויער-הויז זגערזשער 28, וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

1488

געעפענט דער רייכסטאג

רעדעס פון הינדענבורג און היטלער

בערלין, 21. (ספ. טעל.)

היינט איז געעפענט געווארען דער ניי־געוועהל טער רייכסטאג.

די ערעפנונג פון רייכסטאג איז אויסגעפאלען פונקט אין דעם 62־טען יאהרטאג פון דער ערעפנונג פון ערשטען רייכסטאג אין יאהר 1871.

אין צוזאמענהאנג מיט דער היינטיגער ערעפנונג פון רייכסטאג זענען אלע בערלינער הייזער געווען דעקארירט מיט קייזערליכע און היטלערישע פאהנען.

אין דער ערעפנונג האט אנטיילגענומען דער פרעזידענט הינדענבורג, וועלכער האט געטראגען א מונדיר פון א קייזערליכען פעלדמארשאל און אויף דער געווענליכער קרוינפרינץ.

די פייערליכקייטען האבען זיך אנגעהויבען מיט א תפילה אין די קירכען.

די פייערליכקייטען פון עפענען דעם רייכסטאג האט אנגעהויבען דער פרעזידענט הינדענבורג, מיט פאלגענדער רעדע:

„לויט א דעקרעט פון 1 פעברואר האב איך פונאנדערגעלאזען דעם רייכסטאג, כדי דאס דייטשע פאלק זאל אליין קענען אננעהמען א שטעלונג בנוגע דער רעגירונג פון נאציאנאלער קאנצענטראציע וועלכע איך האב געשאפען. אין די וואהלען פון 5־טען מערץ האט דאס פאלק מיט א זיכערער מעהרהייט, געשענקט צוטרוי דער דאזיגער רעגירונג און איהר געגעבען קאנסטיטוציאנעלע יסודות צו דער ארבייט.

שווערע אויפגאבען האט דער קאנצלער און זיינע מיניסטארען. אויף'ן געביט פון דער אינערליכער פאליטיק, פון ווירטשאפטליכען לעבען פון דייטשלאנד און פון דער גאנצער וועלט זענען פערהאן צו ערפילען שווערע אויפגאבען.

איך ווייס, אז דער קאנצלער און די רעגירונג טרעטען צו צו ערפילען די דאזיגע אויפגאבען מיט א שטארקען ווילען. פון אייך דעפוטאטען ווערט פערלאנגט אז איהר זאלט אונטערשטיצען די רעגירונג ביים ערפילען איהרע אויפגאבען". דער נרע זידענט האט זיך צום סוף נאך געווינשען אז דער אלטער גייסט פון פרייסען זאל זיך צוריקקערען צום היינטיגען דייטשלאנד.

דאן זענען פארגעקומען די וואהלען צום רייכס טאג־פרעזידיום. אלס פארזיצער פון רייכסטאג איז ווידער געוועהלט געווארען גערינג, אלס וויצע־פארזיצערס דער צענטער־דעפוטאט עססער און די צוויי היטלעריסטען גרעף און קערנער. צום סוף האט גענומען א ווארט היטלער, וועלכער האט ווידער געזאגט די גוט־בעקאנטע אויסגעדראשענע פראזען וועגען דער מאכט פון דייטשלאנד און וועגען דער פערניכטונגס־ארבייטען פון די מארקסיסטען.

די היטלעריסטישע דעפוטאטען זענען געקומען אין רייכסטאג אין זייערע ברוינע העמדלעך. די סאציאל־דעמאקראטען האבען פערנומען א ווינקעל אין זאל, פאר די קאמוניסטען איז בכלל נישט געווען צוגעגרייט קיין ארט. די סאציאל־דעמאקראטען האבען געפאדערט אז מען זאל בעפרייען 9 דעפוטאטען וואס זענען ארעסטירט געווארען. דער ענין איז איבערגעשיקט געווארען אין א קאמיסיע.

איינער איז נישט בעסער פאר'ן אנדערע!

די היטלעריסטען חברן זיך מיט די רעכטע רוסישע עמיגראנטען

פאריז, 21. (יט"א טעלעגראפיש).

פון בערלין טיילט מען מיט אז אנ'עקסטרעם־רעכטע גרופע רוסישע עמיגראנטען האט צוגעשטעלט דער דייטשער רעגירונג א רשימה פון רוסישע און יודישע ראדיקאלע פערזענליכקייטען וואס געפינען זיך אין דייטשלאנד.

בכלל איז די בעציהונג פון די רוסישע עמיגראנטען מיט די היטלעריסטען א זעהר גוטע.

ריזיגער פראטעסט־מיטינג אין פאריז

געגען דעם כוליגאניזם אין דייטשלאנד

פאריז, 21. (יט"א טעלעגראפיש).

דא ווערט צוגעגרייט א ריזיגער פראטעסט־מיטינג געגען די כוליגאנישע בעהאנדלונג פון דער בעפעלקערונג אין דייטשלאנד. צווישען אנדערע וועט אויך מיט א רעדע ארויסטרעטען דער פארזיצער פון סאציאליסטישען אינטערנאציאנאל עמיל וואנדער־וועלדע.

דייטשע יודען אנגעקומען קיין ירושלים

צווישען זיי דער בעקאנטער סאציאליסט אסקאר קאן

ירושלים, 21. (טעלעגראפיש דורך יט"א).

דא זענען אנגעקומען א גרופע דייטשע יודען צווישען זיי דער דעפוטאט פון דייטשען רייכסטאג אסקאר קאן, מיטגליד פון דער סאציאל־דעמאקראטישער פראקציע און איינער פון די פיהרער פון די רעכטע „פועלי ציון".

ארץ־ישראלדיגע דייטשען פערלאנגען פון הינדענבורג'ן

אפצושטעלען די יודען־פערפאלגונגען

ירושלים, 21. (יט"א טעל. א.־יש).

א גרופע דייטשע יודען און קריסטען האבען אנ־זאלען אפגעשטעלט ווערען די אנפאלען אויף דער יודישער בעפעלקערונג.

דער דייטשער קאנסולאט אין ירושלים ווערט שטארק בעוואכט, ווייל מ'האט מורא אז דאס ארויס־רויסגעשיקט א טעלעגראם צו הינדענבורג'ן אז עס העגגען א היטלעריסטישע פאהן אויפ'ן בנין פון קאנסולאט קען ארויסרופען אונרוהען.

אטענטאט אויף א כינעזישען מארשאל

געווארפענע באמבע האט אויפגעריסען מיט א גרויסער קראפט

לאנדאן, 21. (ספ. טעל.)

פון שאנכיי מעלדעט מען, אז נעכטען האט מען געפרובט אויסצופיהרען אן אטענטאט אויפ'ן כינעזישען מא־שאל טשאנג־סו־ליאנג, אן אומבעקאנ־טער פערשוין האט געווארפען א באמבע אויף דער ווילע וואו ס'וואוינט דער מארשאל. די באמבע האט אויפגעריסען מיט א גרויסער קראפט, אבער קיינער איז נישט פערוואונדעט געווארען.

איינגע סטאטיסטישע ציפערן

וועגען יודישע ריכטער אין ברעסלוי

בערלין, (יט"א). אין צוזאמענהאנג מיט דער אקציע געגען יודישע אדוואקאטען און ריכטער אין ברעסלוי איז כדאי צו ברענגען פאלגענדע ציפערען וועגען דער צאהל יודישע ריכטער אין די ברעסלויער געריכטען.

אין יאהר 1914 איז אין אויבער־לאנדס־געריכט געווען איין יודישער ריכטער, איצט זענען דארט טעטיג 7 יודישע ריכטער און צוויי משומדים, ביים לאנד־געריכט זענען אין יאהר 1914 צווישען 42 ריכטער געווען 2 יודען און 2 משומדים, דאגעגען אין יאהר 1933 — צווישען 68 ריכטער — זעקס יודען און 3 משומדים. ביים אמטס־געריכט זענען אין יאהר 1914 צווישען 57 ריכטער געווען 6 יודען און איין משומד, ,אין יאהר 1933 צווישען 62 ריכטער — 5 יודען און 2 משומדים.

פון די דאזיגע ציפערען איז צו זעהען, אז אין אבערלאנדס־געריכט איז די צאהל יודישע ריכטער אין פערגלייך מיט דער פאר־מלחמהדיגער צייט געשטיגען, דאגעגען איז דער פראצענט־זאץ פון יודישע ריכטער צו דער אלגעמיינער צאהל ריכטער, וואס האט זיך נאך דער מלחמה בעדייטענד פערגרעסערט, געבליבען כמעט אהן ענדערונג. די דאזיגע ציפערען בעווייזען בולט ווי דעמאגאגיש עס זענען די לאזונגען וועגען דער „פער־יודישונג פון דער יוסטיץ" אונטער וועלכע עס ווערט געפיהרט דער קאמף געגען די יודישע יוריסטען.

* * *

בערלין, (יט"א). דער „אנגריף" און אנדערע נאציאנאל־סאציאליסטישע צייטונגען האבען מיט געטיילט דאס דער סאציאליסטישער דעפוטאט בוס־באום אין פרייבורג, וועלכער האט בעת א רעוויזיע אין זיין וואוינונג דערשאסען א פאליציי־וואכמייס טער איז א יוד, די יודישע טעלעגראפען־אגענטור קען פעסטשטעלען, אז נוסבאום וועלכער טראגט דעם נאמען כריסטיאן איז נישט קיין יוד און שטאמט אויך נישט פון יודען.

ווי די פאליציי־ארגאנען טיילען מיט האט זיך נוסבאום וועלכער איז אלט 50 יאהר שוין מיט 5 יאהר צוריק געפונען אונטער אבסערוואציע אין א פסיכיאטרישער קליניק.

* * *

בערלין, (יט"א). לויט דער פעראָרדנונג פון מיניסטער געבעלס איז דעם בעקאנטען דיריגענט ברונא וואלטער פערבאטען געווארען אויפצוטרעטען אויף קאנצערטען אין בערלין און אין אנדערע שטעט אין דייטשלאנד.

ברונא וואלטער, וועלכער געהערט צו די בעדייטענדסטע אפערן־ליטער און דיריגענטען אויף דער גאנצער וועלט איז געבוירען געווארען אין א יודישער פאמיליע און הייסט אייגענטליך שלעזינגער, זייט פיל יאהרען איז ער שוין אבער געשמדט. אויך דער בעקאנטער דיריגענט פון דער געוועל־שאפט פון מוזיק־פריינד דר. היינץ אונגער האט פער לאזען זיין פאסטען.

בעשטראפט דעם זשאנדארם־אפיציר,

וועלכער האט געפייניגט יודישע ארעסטירטע אין מעלענעשט

בוקארעשט, (יט"א). אויף דער לעצטער זיצונג פון רומענישען פארלאמענט איז פארגעלעזען געווארען דעם ענטפער פון דער אינטערפעלאציע פון דעפ. מיכאל לאנדוי וועגען דער פייניגונג פון יודישע יוגענדליכע ארעסטירטע אין טעלענעשט דורך דעם זשאנדארם־אפיציר מאנטו, דער ענטפער אויף דער אינטערפעלאציע ווערט מיטגעטיילט אז די שולד פון מאנטו איז פעסטגעשטעלט געווארען און ער איז בעשטראפט געווארען מיט דרייסיג טעג שטרענגען ארעסט, בנוגע די פייניגונגען ווערט נאך די אויספארשונג פארטגעזעצט.

מוראדיגער שטורם־ווינד איבער מערב־רוסלאנד

מאסקווע, 21. (ספ. טעל.)

איבער די מערב־קרייזען פון אייראפעאישען רוסלאנד (נעבען ווייסען ים) איז אדורך א שרעקלי כער שטורם־ווינד. וועלכער האט דערטרונקען 20 פישער־שיפען. די שאדענס זענען זעהר גרויס. פרטים פעהלען.

רעוויזיע אין דער ווילע פון פראפ. איינשטיין

בערלין, 21. (ספ. טעל.)

אויפ'ן בעפעהל פון דער פאטסדאמער פאליטי־שער פאליציי איז א דורכגעפיהרט געווארען א רע־וויזיע אין דער ווילע פון פראפ. אלבערט איינשטיין, אין קאפוט, הינטער פאטסדאם, אין דער רעוויזיע האבען אויך אנטיילגענומען היטלערישע שטורם־אפטיילונגען.

ד"ר וויקטאר יאקאבסאן אפגע־פאהרען קיין א"י

זשענעווע. (יט"א). דער פארשטעהער פון דער ציוניסטישער וועלט־ארגאניזאציע ביים פעל־קער־בונד ד"ר וויקטאר יאקובסאן איז אפגעפאהרען אויף א קורצע צייט קיין א"י.

DOKTOR

H. WOŁKOWYSKI

צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90

ספעציאל־ארצט פאר הויט־ און ווענערישע קראנקהייטען, מענער־שוואכע, אלע ארט, אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ־שטראהלען.

נעמט אן פון 8–2 און פון 5–9 אווענד.

בעזונדער ווארטע־צימער פאר פרויען.

מודעה פון לאדזער ראבינאט

די בעקער־הייזער וושכאדניא 16 און בזשע־זשינער 23 זענען אהן השיחה פון לאדזער ראבינאט און די מצות זענען בחשש חמץ. דאס געוועלב וושכאדניא 55 פערקויפט מצות פון די זעלבע בעקערייען, זאל מען וויסען, אז עס איז בחשש חמץ.

אויך איז מען מודיע, דאס דער לאדזער ראבינאט האט נישט געגעבען קיין הכשר אויף רייבעכץ. צוקערווארג און הארמאפעל־מעהל, אויף די אלע זאכען איז דא איין חשש חמץ. און יעדער וואס וויל נוצען פון די אלע זאכען קען ער נאר אויף זיין פעראנטווארטליכקייט.

אויך איז מען מודיע, אז די לאדזער מאשין־מצות זענען חמץ גמור.

ולהשומע יונעם ותבא עליו ברכת טוב.

1487 ועד הרבנים לעדת לאדז.

שידען

אלער ארט

אין פיינסטער אויספירונג, לאקירט, מאדערן, סאליד, שנעל און ביליג ביים שיל־דען־מאלער

מ. דזיאלאשינסקי,

שוו. יאקובא 5

בעמ.: בעווגדער ביליג צו בעקומען צום סעזאן רעקלאמע ־אויפ־שריפטען אויף לייוואנד און ברעטער ־ טאוועל, אויך פאר יו"ט־זאכען.

אלע דארפען וויסען!

צום זומער־סעזאן בעקומט איהר

רעשטען

פון די בעסטע וואליטעטען בילעצער, טאמאשאווער און אנדערע נייעסטע מאדערנסטע מוסטערן פון

הערען־ און דאמען־שטאפען

פאר מענער

אויף אנציגער, אויף פאלטעס

מיט 30% ביליגער! קומט און איבערצייגט אייך!

פאר דאמען

אויף פאלטענס, אויף קאסטיומען

געדענקט דעם אדרעס

נור ביי

R. Szcześliwy

5 נאוואמיעסקא 5

פראנט, II שטאק.

דאס לאנגיאריגע בעקאנטע און רעיעלע

טוך און קארט־געשעפט

Herman WŁOSKI

(עקזיסטירט פון 1910)

לאדז, נאוואמיעסקא 3, טעל. 114-92

פראנט 2־טער שטאק

בעזיצט אויף לאגער צום פריהלינג און זומער־סעזאן דעם גרעסטען און שענסטען אויסוואהל פון די

ביליגסטע הערען און דאמען־שטאפען

אין זעמטליכע פארבען און מוסטערן פון ענגלישע, ביליצער, טאמאשאווער סחורות א.א. נעניע פאבריק־פרייזן!

געדענקט די אדרעס! קומט און איבערצייגט אייך!

רעיעלע בעדינונג! / דער לאגער איז גרויס!

די יעצטיגע מאדערנע היגיענישע

דראט־מאטראצן

איז צו בעקומען

ביים טאפעצירער

J. BRESLER, Południowa 10

(אין הויף).

וויכטיג פאר דער ארימער לאדזער בעפעלקערונג!

אמבולאטאריום

בהם פראיין „לינת המשמורים"

זשעלאזנא 26, טעל. 242-55

אפען טעגליך פון 10–5 נאכמ.

אין דרינגענדע פאלען ביז 8 אוונט

ערטיילט מעדיצינישע הילף אויפן ארט. — שיקט אויך ארויס דאקטוירים־ספעציאליסטען מיט וויזיטען אהיים. נעהמט אויך אן געבורטען און אלע ארט אנאליזען. מינימאלע אב־צאהלונג. די פערוואלטונג.

פאר

גאלד, ביזשוטעריע

און לאמבארד־קוויטעס

צאהלט די העכסטע פרייזען

אליזאר פיאלקא,

פיעטריקאווער 7.

רעטשניצע

זגערזשער 17

נעהמט אן קראנקע אין אלע ספעציאליטעטן

פון 9 פריה ביז 7 א זייגער אוונט.

וויזיט 3 זל.

Dr. med.

HALTRECHT

ספעציאל־ארצט פאר הויט־און געשלעכטס־קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21

נעמט אן פון 8 ביז 11 פריה, פון 1—2 מיטאג און פון 5—9 אוונט. זונטאג פון 10—1 בײטאג

אלע ארט אנאליזען.

פאר אויבייטסלאזע לעטשניצע־פרייזן

Dr

Wajnberg

ספעציאליסט פון לונגען־ הארץ־ און מאלעריא־קראנקהייטען

ציגעל־נאם 11, טעל. 126-02

נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–4 און 8–9 אוו.

לאדז, 22 מערץ 1933

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 22 מערץ 1933

מאטיוועז פון דייטשלאנד

דער בעריהמטער דייטשער שריפטשטעלער און טרעגער פון נאבעל־פרייז טאמאס מאן געהערט צוזאמען מיט זיין ברודער, דעם שריפטשטעלער היינריך מאן, צו די געצײלטע דייטשע אינטעלעקטועלע, וועלכע האבען אין איצטיגען מאמענט פון אויפגעפענטעסטען באַרבאריזם אין דייטשלאנד געהאט דעם מוט אפען אנצורופען דעם היטלעריזם „גייסטיגע באַרבארישקייט". פון פאריז, וואו ער געפינט זיך איצט, האט טאמאס מאן געשיקט א בריף קיין בערלין, אין וועלכען ער רופט אן די דערשטיקטע און צוטראטענע דייטשע רעפובליק „די גוטמוטיגע רעפובליק". טאמאס מאן איז גערעכט, די דייטשע רעפובליק, וועלכע איז געשאפען געווארען אין וויימאר, האט צו פיל גוטסמוטיגקייט ארויסגעוויזען צו איהרע געגנער, וועלכע האבען זיך נאר געהאט בעהאלטען אין די ווינקלען, און ווען עס איז געקומען זייער צייט, האבען זיי דער רעפובליק איינגעשטאכען א מעסער אין הארץ אריין. יעדענפאלס איז דאס, וואס ס'קומט איצט פאר אין דייטשלאנד, זעהר ווייט פון גוטסמוטיגקייט. די בעסטיע האט אראפגעריסען פון זיך די קייטען און ווילדעוועט איבער די גאסען און געסלעך פון די דייטשע שטעט און שטעטלעך.

אויף דער גאנצער דעמאקראטישער פרעסע אין דייטשלאנד איז ארויפגעלעגט געווארען א מוילהאלטער. עס נעהמט ארום א רחמנות, ווען מען לייענט איצט די דייטשע בלעטער, וועלכע זענען אמאל אנגעגאנגען פאר ליבעראלע. דאס טרויעריגסטע דערביי איז דאס, וואס די דאזיגע פרעסע האט נישט געפרואווט אפילו ארויסצוווייזען דעם מינדעסטען ווידערשטאנד דעם באַרבאַריזם פון די היטלעראווצעס און האט אליין אויסגעשטרעקט דעם האלז אין יאך אריין.

דער פרעסע־קאנצערן פון אולשטיין איז איבער אין דינסט פון די היטלער־לייט נאך פאר דעם 5. מערץ: דאס הייסט, פאר'ן וואהל־טאג פון דער פינסטערער רעאקציע. דעם ביישפיל פון אולשטיינען האט נאכגעטון מאסע, וועלכער האט זיך דערשראקען. וואס מען פערמאכט דעם „בערלינער טאגעבלאט" אויף דריי טאג. דער פערלאג האט איבערגעבעטען געגעבען און האט א דורכגעפיהרט די רעאָרגאניזאציע, וועלכע די היטלעראווצעס האבען געפאדערט, דאס הייסט, ס'איז בעזייטיגט געווארען פון זיין פאסטען דער בעריהמטער פובליציסט טעאדאר וואלף, דער יודישער שעף־רעדאקטאר פון דער צייטונג. מיט דעם גייסט פון דעם גרויסען פובליציסט האט איצט די צייטונג מעהר נישט קיין שום געמיינזאמעס.

דאס דריטע וואכענבלאט „וועלט — ביהנע", וואס האט אין קולטורעלען לעבען פון דייטשלאנד געשפילט אן ערענפולע ראלע איז אפגעשטעלט געווארען. וואס איז געווארען מיט'ן רעדאקטאר פון דאזיגען בלאט, דעם ריטערליכען קעמפער פאר'ן פרייען ווארט, קארל פאן אסיעצקי, איז נישט בעקאנט. ווער ווייסט, צי ער איז נישט אומגעקומען אונטער די הענד פון די הענקערס.

אנטלאפען פון בערלין איז לעאפאלד שווארצשילד, דער ארויסגעבער פון צווייטען ראדיקאלען דייטשען וואכענבלאט „דאס טאגעבוך". ער איז אנטלאפען קיין וויען און מ'דארף האפען, אז „דאס טאגעבוך" וועט דארט ווייטער אנהויבען צו ערשיינען.

* * *

די דייטשע „יאהודים", האבען זיך תמיד ליציטירט אין פאטריאטיזם צום דייטשען „פאטערלאנד" און צום דייטשענטום. אויך די לעצטע ביטערע בסיונות, וועלכע זיי האבען איבערגעלעבט און לעבען נאך ער־היום איבער, האבען, משמעו'ת, נישט ערשיטערט זייער אפטימיזם און גלויבען אין דעם „יושר" פון דעם ציוויליזירטען טעאוטאניער. זיי, די דייטשע „יאהודים", זענען אויך איצט גרייט צו קושען דער רוט, וועלכער שמייסט זיי און נאך אלעמען שעהמען זיי זיך אפילו נישט צו פערעפענטליכען אן אויפרוף צו דער יודישער וועלט, אין וועלכען די טאדלען — נישט חלילה היטלערן און זיינע באנדעס, — נאר „די אויסלענדישע און אינלענדישע ארגאניזאציעס, וועלכע פערשווארצען, [illegible], דאס דייטשע פאטערלאנד און זיינע פאליטישע פיהרער"...

אזוי שטייט געשריבען שווארץ אויף ווייס אין דעם דערמאהנטען אויפרוף פון די פיהרער פון די דייטשע „יאהודים" פון „צענטראל־פעראיין".

קען נאך זיין א גרעסערע חרפה, א גרעסערער סקאנדאל, ווי אט די ערקלערונג?

ווען מ'זאל אפילו אננעהמען, אז די האבען דאס געטון נישט מיט זייער גוטען ווילען, און אז די זענען דערצו געצוואונגען געווארען דורך „מאסגעבענדע פאקטארען", איז דאס אויך נישט צו בערעכטיגען, ווייל פערראט בלייבט אלע מאל פערראט ביי אלע אומשטענדען, בפרט ביים איצטיגען מאמענט, ווען דאס גאנצע דייטשע יודענטום איז איבערגעלאזט אויף הפקר און צאפעלט זיך אין מלאוס און פיין...

די יודען פון דער גאנצער וועלט איז צוגעקומען נאך אן ענטוישונג — א ביטערע ענטוישונג אין דער אלמעכטיגקייט פון דער וועלט־ציוויליזאציע בכלל און פון דער דייטשער בפרט; אבער די דייטשע יודען — אין זייערע „פיהרער", וועלכע האבען אין דעם פעראנטווארטליכסטען מאמענט פון זייער געשיכטע נישט אויסגעהאלטען דעם עקזאמען פון יודיש־נאציאנאלער ריינקייט.

—:)X:—

וואס מעהר דער יוד איז געבילדעט, אלץ פרעמדער איז פאר איהם די פוילישע קולטור

ענדעקישע צייטונג „זעצט איבער אויף פויליש" די שפראך פון ריכארד וואגנער'ן

נאך דער ענדעקישער „מישל בארדאזיא", חזר'ט איבער די „גאזעטא ווארשאווסקא" עטליכע בעמערקונגען פון ריכארד וואגנער וועגען יודען. (דער גרויסער קאמפאזיטאר וואגנער איז, ווי בעקאנט, געווען א גרויסער יודען־פיינד). וואגנער האט געשריבען:

מיר האבען געוואונשען די יודען די מלכות ירושלים, אבער מיר מוזען גיכער בערוהיגען די ליסטיגקייט פון הער ראטשילד, וועלכער איז אנשטאט קעניג ביי יודען געווארען יוד ביי קעניגען... גאנץ אונבעמערקט איז דער דאזיגער קרעדיטאר פון קעניגען געווארען דער קעניג פון די קרעדיטארען. דעריבער מוזען מיר די פאדערונגען פון דאזיגען קעניג צו עמאנציפירען די יודען אנערקענען פאר זעהר נאאיווע. מיר וועלען גיכער דארפען קעמפען פאר עמאנציפירען זיך פון די יודען. ביים איצטיגען צושטאנד איז דער יוד מעהר ווי עמאנציפירט. ער הערשט שוין און וועט הערשען כל זמן געלד וועט זיין דער סימבאל פון מאכט. מען דארף נישט פעסטשטעלען, אז די מאדערנע קונסט איז פעריודישט, דאס וואס פאלט זיך ממש אין די אויגען... דער יוד רעדט אויף דער שפראך פון פאלק, אין וועלכען ער לעבט, אבער ער רעדט, ווי א פרעמדער, אונזער אייראפעאישע ציוויליזאציע און קונסט זענען פאר די יודען פרעמדע זאכען. די דאזיגע פרעמדע זאכען קאן דער יוד נאר נאכקרומען און נאכמאכען... דער געבילדעטער יוד איז פרעמד דער געזעלשאפט, וועלכע ער פערשטעהט נישט... אין דער צייט, ווען עס האבען געשאפען געטע און שילער, האבען מיר נאך נישט געהערט וועגען א יוד, וואס זאל שרייבען אין פערזען. אבער היינט, ווען דאס שאפען איז געווארען ביי אונז א שקר, האט דעם דאזיגען שקר אויפגעבראכט מיט שפאס דער פערהיגער און פאעטישער יוד (היינע).

צו די דאזיגע ווערטער פון וואגנער'ן גיט די „גאזעטא ווארשאווסקא" צו איהרע צוויי גראשען:

די בעמערקונגען פון וואגנער'ן האבען נישט נאר גארנישט פערלוירען, נאר זיי האבען נאך געוואונען אין אקטועלקייט. זייער לעבעדיגע ריכטיגקייט בעשטעטיגט דאס, וואס מיר אבסערווירען ביי אונז אין פוילען. א שטייגער, די פעריודישונג אין דער קונסט אין דער ליטעראטור אין טעאטער אין דער רעוויו, אט דעם ווייטאגדיגסטען מין פון טעאטער־שפיל, וואס איבעראַרבייט דאס געשמאק פון ארישען עולם אויפ'ן גוסט פון דער אזור־עליטע. דער אונווערטיגער ליריק־שרייבער וואלאט (באומריטער) שרייבט אין פונקט אזא שלעכטען פויליש, ווי עס שרייבט דער טאלענטירטער טובים, אט דער גייסטיגער באלאטשיאוש. די פוילישע קולטור איז די יודען פרעמד און וואס מעהר זיי זענען געבילדעט, אלץ מעהר פרעמד איז זי פאר זיי. זיי האסען די קולטור, ווייל זיי פערשטייען זי נישט, זיי „אייראפעאיזירען" זי געוואלדיג. דאס קלעגליכע בילד פון דער דעגענעראציע אין די ליטעראַרישע שטרעמונגען, וואס בראש פון זיי שטייען יודען און משומדים, בעווייזט, אז עס גייט אויף דער גאנצער פראנט אן ארבייט געגען דער פוילישער קולטור.

אזוי פיל די „גאזעטא ווארשאווסקא". מיר קאנסטאטירען בלויז דאס, וואס דאס דאזיגע בלאט שרייבט וועגען וואלאטען און טובים'ען. די פאלעמיק איבער דער פראגע לאזען מיר איבער פאר סלאנימסקין.

דער הונגער־שטרייק פון די בערג־ארבייטער

די ארבייטער ווילען נישט דערלאזען מען זאל צושטערען די קוילען־גרובענס

אין די קוילען־גרובענס קלימאנטאוו און מארטימער קומט פאר א דראמאטישער קאמף פון די ארבייטער געגען די באלעבאטים. די לעצטע האבען בעשלאסען די דאזיגע גרובענס צו פערפלייצען, די ארבייטער ווערען זיך דאגעגען אויף דעם אופן, וואס זיי האבען זיך אראפגעלאזט אין די גרובענס און האבען דארט אנגעהויבען א הונגער־שטרייק. דער שטרייק דויערט שוין עטליכע טאג, אין די גרובענס שפילען זיך אב גרויליגע סצענעס, עס זענען שוין געווען עטליכע פאלען פון פערחלשונג צוליב'ן הונגער. אבער די ארבייטער ווילען זיך נישט אפזאגען פון זייער פערצווייפעלטען פראטעסט. דאס עסען, וואס ווערט זיי אראפגעלאזט דורך ווינדעס, נעהמען זיי נישט אן. עס האט זיך געהאט פערשפרייט א קלאנג, אז אונטער דער ערד איז פארגעקומען אן אויפרייס פון גאז און אז די ארבייטער זענען דארט אומגעקומען. זיבען ארבייטער האבען זיך דאן אראפגעלאזט אונטער דער ערד אויספארשען די לאגע, אבער אויך זיי זענען נישט צוריקגעקומען. דער שטרייק האט דעריבער אנגענומען אן אויסערגעוועהנליך שפאנענדיגען כאראקטער. וועגען דעם, וואס עס שפילט זיך אפ אין די קוילען־גרובענס „קלימאנטאוו" און „מארטימער" שרייבט די ווינער „ארבייטער צייטונג" אין אן ארטיקעל א. ב. „אונטער דער ערד":

אין איינעם פון די פוילישע קוילען־גרובענס שטרייקען די בערג־ארבייטער. דאס איז א שרעקליכער ערשיטערענדער שטרייק געגען דער קאפיטאליסטישער ארדנונג. דאס איז א שטרייק, אין וועלכען דער זין פון פראלעטארישען קלאסען־קאמף און דער וואהנזין פון דער וועלט, וואס שטעלט זיך אנטקעגען דעם סאציאליזם, זענען אנצוזעהען אפילו פאר בלינדע.

פארוואס שטרייקען די ארבייטער פון קלימאנטאוו? זיי שטרייקען דערפאר, ווייל די אייגענטימער ווילען פערפלייצען די גרובענס. פארוואס ווילען די אייגענטימער פערפלייצען די גרובענס? דערפאר, ווייל זיי ברענגען צו ווייניג רווחים. די פערניכטונג פון דער פראדוקציע איז איצט די לעצטע חכמה פון קאפיטאליזם.

די באלעבאטים פון קלימאנטאוו האבען געקינדיגט די ארבייטער די ארבייט, אבער די ארבייטער ווילען נישט קוקענדיג דערויף ווייטער ארבייטען, זיי ווילען נישט אומקומען פון צוואנגלאזער ארבייטסלאזיגקייט. די ארבייטער זענען געבליבען אין דעם גרובען. אונטער דער ערד האבען זיי אנגעהויבען א הונגער־שטרייק. זייענדיג גרייט צו שטארבען אין דער שאכטע, איידער צו שטארבען אויף דער ערד ביסלעכווייז און אויף ראטעס.

דער הונגער־שטרייק איז ביז איצט געווען דאס לעצטע מיטעל פון פראטעסט מצד פאליטישע ארעסטירטע געגען אונגערעכטיגען ארעסט, אבער אט טרעטען צו צום ערשטען מאל די ארעסטירטע פון קאפיטאליזם צו א הונגער־שטרייק, כדי צו דעמאנסטרירען זייער רעכט אויף ארבייט. זיי הונגערען שוין דריי עטליכע טאג. זייער הונגער וואכט איבער דער שאכטע, כדי זי צו שיצען געגען איהרע אייגענטימער. זיי הונגערען שוין זייט א ריהע טעג. אנדערע הונגערען שוין זייט יאהרען, ווייל די פערפלייצונג פון קאפיטאליזם האט פערניכטעט זייערע ארבייטס־ווארשטאטען און האט זיי ארויסגעווארפען אויפ'ן ברעג פון נויט און יאוש.

די פערניכטונג פון די פראדוקציע־מיטלען דורך די קאפיטאליסטען און דער הונגער־שטרייק פון די ארבייטער, וועלכע ווילען אויף אזא אופן צייגען, אז די פראדוקציע זאל זיך נישט אפשטעלען, צי קאן דען זיין א מעכטיגערע בעשולדיגונג געגען אט דער וואהנזיניגער וועלט, וואס ווערט געשיצט דורך די משרתים פון די בעזיצענדע קלאסען דורך פרעדיגט, פאליציי, מאראל און מאשין־געוועהרען?

דער קאמף געגען פאשיזם אין לעטלאנד

די זיצונג פון לאטווישען סיים, אויף וועלכער ס'איז בעשלאסען געווארען אנצונעהמען די שארפסטע מיטלען געגען די פאשיסטען און זייערע ארגאניזאציעס

אין א דעפעשע פון ריגע האבען מיר שוין מיטגעטיילט וועגען די סענסאציאנעלען און פאליטיש וויכטיגען בעשלוס פון לאטווישען סיים אויפצופאדערן די רעגירונג זי זאל ארויסשיקען פון לעטלאנד די היטלעראווצעס, פערמאכען די פאשיסטישע בלעטער, בכלל צו בעקעמפען אט די בעוועגונג מיט די שארפסטע מיטלען. אין ריגער „פרימארגען" געפינען מיר זעהר טשעקאווע פרטים פון דער דערמאנטער סיים־זיצונג.

די זיצונג האט ארויסגערופען אין אלע קרייזען פון דער בעפעלקערונג א גרויסען אינטערעס. שוין לאנג פאר'ן אנהויב פון דער זיצונג זענען די ערטער פאר'ן עולם געווען איבערגעפילט. צווישען עולם האט מען בעמערקט דעם טרויעריג־בעריהמטען „פיהרער" פון די נאצ. סאצ. שטעלמאכער און מעהרערע אוגונקרוסטניקעס (פאשיסטען), אנגעטאן אין גראהע העמדלעך מיט א גרויסען ווייסען האקענקרייץ אויפ'ן ארבעל. די דעפוטאטען פערנעמען די ערטער און גרייטען זיך אויסצוהערען די רעדע פון דעפ. ברונא קאלנין, וועלכער דארף מאטיווירען די ס. ד. פארשלאגען וועגען ארויסשיקען די פאשיסטען־אויסלענדער פון לעטלאנד און שליסען די לעטלענדישע פאשיסטישע ארגאניזאציעס.

ברונא קאלנין'ס רעדע האט באמת געקאנט אלעמען פעראינטערעסירען. דער יונגער ס. ד.־לידער איז א גלענצענדער רעדנער. דא אבער האט ער גערעדט מיט א בעזונדערען פייער, וועלכער האט אלעמען פערכאפט. ברונא קאלנין האט קודם כל אנגעוויזען, אז איגיכען קאן ענטשטיין א מלחמה צווישען דייטשלאנד און פוילען און דעריבער דארף לעטלאנד שטיין אויף דער וואך און איינהאלטען די גרעסטע נייטראליטעט.

די פאשיסטישע ארגאניזאציעס אין לעטלאנד זענען לעת־עתה נישט געפערליך. דאס אבער דארף נישט בערוהיגען די דעמ. כחות אין לאנד. די ארגאניזאציעס שאפען א פאשיסטישע שטימונג אין לאנד, טראכטען וועגען איבערקעהרענישען. פער'סמ'ען די יוגענט און אט דעריבער דארף מען זיי ליקווידירען תיכף מיט'ן ווארצעל. עס איז אינטערעסאנט, אז די ארגאניזאציע „לעגיאן", בראש פון וועלכער עס שטייט דער פאלקאווניק־לייטענאנט אזאלס, האט אפילו אויסגעארבייט א פלאן וועגען אן איבערקעהרעניש אין לעטלאנד.

דער רעדנער האט נאכדעם אין שטארקע ווערטער געשילדערט די [illegible] תעתועים פון די נאציאנאל־סאציאליסטישע אנהענגער איבער די ארבייטער און פארשטייער פון דער ליבעראלער אינטעליגענץ אין דייטשלאנד. די רעדע פון ברונא קאלנין האט איבערגעלאזען א שטארקען רושם.

די ס. ד. דעפוטאטען האבען רעאגירט אויף זיינע שארפע ווערטער מיט פערשידענע אויסרופען פון ארט. די אנווייזונגען פון ברונא קאלנין, אז א דייטשער דעפוטאט האט אין טשעכאסלאוואקישען פארלאמענט דערקלערט, אז ער שעמט זיך איצט צו זיין א דייטש האבען א בעזונדערען איינדרוק איבערגעלאזען אויף די דעפוטאטען פון דער דייטשער פראקציע.

אונטער א הילכיגען געלעכטער און פילצאהליגע אויסרופען פון ארט איז דורכגעגאנגען די רעדע פון דעפ. לייקארט, וועלכער האט פערטיידיגט די פאשיסטישע ארגאניזאציעס.

א סענסאציע איז געווען די ארויסטרעטונג פון דעפ. זאקיס, דעם פארשטעהער פון די הויזבעזיצער, וועלכער האט זיך דערקלערט אלס א פאשיסט. פאר די מיעוטים איז די דאזיגע דערקלערונג פון זאק'ס געווען א גרויסע איבערראשונג, מחמת תמיד פלעגט ער זיך ארויסגעבען אלס מיעוטים־פריינד.

מיט א לענגערער רעדע איז ארויסגעטראטען דעפ. ראב. מ. נוראק.

די רעדע פון ראבינער מ. נוראק האט איבערגעלאזען א שטארקען רושם. די ס. ד. האבען מעהרערע מאל בעשטעטיגט די אויספיהרונגען פון דעפ. מ. נוראק מיט אויסרופען פון ארט.

א שטארקע רעדע האט געהאלטען דער דעפ. פון דעמ. צענטר. בריקס. אין באזונדערס שארפע ווערטער האט ער געשילדערט שטעלמאכערן. וועלכען ער האט אנגערופען אידיאט און לומפ.

„אט זיצט ער דארטען דער גארניש — האט אנגעוויזען בריקס אויף שטעלמאכערן, וועלכער איז געזעסען צווישען עולם — ער, דער [illegible] נפש ווייסט נישט, אז היטלער וויל פערניכטען לעטלאנד".

דער גאנצער עולם האט אנגעהויבען קוקען אויף שטעלמאכער'ן, וועלכער איז געווארען רויט אין פנים און האט גלייך פערלאזען דעם זאל.

מיט א לענגערע רעדע איז אויך ארויסגעטראטען דעפ. ש. וויטענבערג. בעת זיין דערקלערונג, אז די אנפיהרער פון דער „נאצ. רעגירונג" ווילען ארויסטרייבען אלע מיעוטים, האט דעפוטאט שטערן אנגעהויבען שרייען און זידלען דעם רעדנער, אז דער פארזיצער איז געצוואונגען געווען צו רופען איהם צו ארדנונג.

דער סיים נעהמט נאכדעם אן די ס.ד.־פארשלאגען מיט געוויסע פערבעסערונגען, אז דער רעגירונג ווערט אויפגעגעבען ארויסצושיקען אלע פאשיסטען־אויסלענדער, וואס זענען פיינטליך צו דער לעטלענדישער דעמאקראטישער רעפובליק, ווי אויך שליסען אלע ארגאניזאציעס, וואס זענען פיינטליך צו דער לעטלענדישער דעמאקראטישער רעפובליק — די נאציאנאל־סאציאליסטישער פארטיי, אוגונסקרוסטניקעס, לעגיאן און אנדערע ענליכע פאשיסטישע ארגאניזאציעס ווי אויך זייערע צייטונגען.

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

נייער פאלקסבלאט

מיטוואך
22
כד
אדר תרצ"ג

מערץ

זון-אויפגאנג 5.47
זון-אונטערגאנג 5.43

די שטרייק-לאגע אין לאדז

אנגענומען געווארען בעשלוסען וועגען דעם גענעראל-שטרייק

(2) נעכטען, אין דעם 16. טאג פונ׳ם שטרייק זענען קיין שום ענדערונגען נישט פארגעקומען.

אין משך פונ׳ם טאג זענען פארגעקומען בע־ראטונגען פון פערשיידענע פראפעסיאנעלע פער־איינען מכוח׳ן צוגרייטען דעם גענעראל־שטרייק.

די דאזיגע צוגרייטונגען זענען אין פולען גאנג. די פינאנציאליע פון די בעראטונגען וועגען דעם ענין וועט וואהרשיינליך פארקומען מארגען שפעט אין אווענד, און עס איז נישט אויסגעשלאסען, אז עס וועלען זיך אפשטעלען אלע אר־בייטס־צווייגען, ווי אויך די טראמוואי־בעוועגונג, גאזאווניע, עלעקטראווניע א. אז. וו.

דערווייל האבען אנגעהויבען צו ארבייטען צוויי אויסטיילונגען: פון „י. ק. פאזנאנסקי" און „ראמיש".

דער לאזונג פון צוהילף־צו־קומען די משפחות פון די שטרייקענדע האט געפונען א ווידערקלאנג אין אלע שפעטען פון אינזער שטאט.

אנגעהויבען די זאמלונגס־אקציע האט די קרא־קעוקאסע און זי האט זיך ארויסגעוואָרפען אויף אלע אנגעשטעלטע – ארגאניזאציעס.

אויף דער עהער־געטייטע בשותפות׳דיגער קאנ־פערענץ פון א רייהע אנגעשטעלטען־פעראיינען איז אנגענומען געווארען א בעשלוס צו שטיצען מא־ראליש און מאטעריעל דעם טעקסטיל־שטרייק. די פעראמעלטע האבען זיך ענטשלאסען ארויסצוגע־זאגט געגען יעדען פרוב צו ברעכען דעם שטרייק, און געטאהעלט די האנדלונג פון די ארבייטער, וועלכע פעראטען די ארבייטער־זאך און שטעלען זיך צו די ווארשטאטען. עס איז בעשלאסען גע־ווארען צו באיקאטירען שטרייק־ברעכער ביי יע־דער געלעגענהייט.

בילינגער שפייז-ארטיקלען

(2) אין שייכות מיט׳ן טעקסטיל־ און קאטאן־שטרייק, בעת עס האבען געוואָרפען די ארבייט אנ׳ערך 60 טויזענד ארבייטער — איז די קויפס־קראפט אויף פערשידענע שפייז־ארטיקלען געווא־רען בעדייטענד קלענער, און דעריבער זענען זיי אויך, ממילא, בילינגער געווארען אויף די מערק.

שפייז-טאלאנען פאר די שטרייקענדע

(2) אין שייכות מיט דער ענערגישער אקציע פונ׳ם בירגער־קאמיטעט, וואס האט דעם צוועק צו טראגען הילף די שטרייקענדע טעקסטיל־ארבייטער — האט שטארקען ע׳פאלג די זאמלונגס־אקציע. די בעקומענע מיטלען אין די ערשטע דריי טעג פון דער הייניגער וואך געבען די מעגליכ־קייט צו פונאנדערטיילען שפייז־טאלאנען שוין פון מארגען אן, ד. ה. פון דאנערשטאג, דעם 23. ד.ח. די דאזיגע טאלאנען וועלען טיילען די ליי־טונגען פון די פראפעסיאנעלע פעראיינען צו זייערע מיטגלידער. קודם וועלען זיי פערזארגט ווע־רען מיט ברויט, קארטאפעל א. אז. וו.

* * *

(2) נעכטען איז אין שטאט־ראט פארגעקומען א פערזאמלונג פון די פערוואלטונגען פון די פראפ. פעראיינען וועגען פראקלאמירען אויף מארגען, דאנערשטאג, אנ׳איינטאגיגען אלגעמיינעם פראטעסט־שטרייק.

נאך לאנגע דעבאטען איז בעשלאסען געווארען צו פראקלאמירען אויף מארגען אנ׳אלגעמיינעם פראטעסט־שטרייק אין לאדז. אפצושטעלען אויף דעם טאג די שטאטישע און צופאהר־טראמווייען אלע שטאטישע אינסטיטוציעס א. א. וו.

היינט וועט זיך א דעלעגאציע פארשטעלען דעם וואיעוואדע און איהם ערקלערען אז דער מארגענדי־גער פראטעסט־שטרייק האט דעם ציל אונטערצושטי־צען די שטרייקענדע טעקסטיל־ארבייטער.

פון האנדעלס-געריכט

בעשטעטיגט דעם אופאדלאשטש פון דער לאדזער טעקסטיל-געזעלשאפט (אל. 1. מאי 9). — צאהל אופאדלאשטשען אין פעברואר געפאלען אויף 50 פראצענט

בשעתו האבען מיר מיטגעטיילט, אז די פרא־גע וועגען רעכטפערטיגען דעם אופאדלאשטש פון דער טעקסטיל־געזעלשאפט (אל. 1 מאי 9) איז אפ־געלעגט געווארען, מחמת געגען איינעם פון די הויפט־שותפים. יחיאל פראווע, איז געפיהרט גע־ווארען אנ׳אויספארשונג, בעשולדיגענדיג איהם אין א בייזוויליגען באנקראט.

איצט איז די אויספארשונג געגען פראווע׳ן אפגעשטעלט געווארען, מחמת ס׳האט זיך ארויס־געוויזען, אז די ביכער זענען אין דער בעסטער ארדנונג.

דאס געריכט האט דערום אנוּלירט די בא־שולדיגונג און דעם אופאדלאשטש ערקלערט פאר רעכטקרעפטיג.

* * *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון משה צעדערבוים, נארן־סוחר (פילסודסקא 65), האט דער לעצטער פריינגעטראגען אנ׳אפעלאציע, אין וועל־כער ס׳ווערט אנגעוויזען, אז די פירמע עקזיסטירט שוין נישט זייט׳ן יאהר 1925, און פון דאן אן פיהרט ער מעהר נישט קיין שום געשעפטען.

דער ענין וועט בעטראכט ווערען אויף דער נאהענטסטער זיצונג.

אלס צייטוו. סינדיק איז נאמינירט געווארען אדוואקאט יאקוב קאהן.

* * *

אין משך פון חודש פעברואר ד. י. זענען אין לאדזער האנדעלס־געריכט אנגעקומען 15 בי־טעס וועגען פערעפענטליכען אופאדלאשטשען, פון וועלכע 11 זענען בעשטעטיגט און 2 אפגעווארפען געווארען.

אין פערגלייך צו יאנואר, האט זיך די צאהל ביטעס פערקלענערט אויף א העלפט.

ביטעס וועגען „נאדזאר" זענען אין חודש פעברואר נישט אנגעגעבען געווארען.

הילף פאר די 60.000 שטרייקענדע ארבייטער-משפחות

אויפרוף פון בירגער-קאמיטעט צו שטיצען די הונגעריגע קינדער און פרויען פון די שטרייקענדע ארבייטער

דער קאמיטעט צו העלפען די פאמיליעס פון די שטרייקענדע טעקסטיל־ארבייטער, האט נעכטען ארויסגעלאזט אנ׳אויפרוף, אין וועלכען ס׳ווערט געשילדערט די לאגע פון די 60 טויזענד פאמי־ליעס וואס לעבען אין גרויסער נויט.

דער קאמיטעט בעט די, וואס האבען איצט ארבייט, צוהילף צו קומען די הונגעריגע משפחות.

די וואס ווילען זיך מחייב זיין צו געבען מיטאגען פאר די שטרייקענדע ארבייטער, קענען אנמעלדן זייערע אדרעסען אין פאלגענדע פעראיינען: אין פוילישען האנדעלס־אנגעשטעלטען־פער־איין (פיעטריקאווער 108, טעל. 106-85), „פראצא" (גלובנא 31, 203-61), ראט פון די קריסטליכע ארבייטער־פעראיינען (פשעיאזד 34, טעל. 105-73), „ארבייטער־ווינקעל" (פאלודניאווא 20, טעל. 13-651). סעקרעטאריאט פון מאגיסטראט־פרעזידיום פל. וואלנאשטשי 14, טעלעפאן 100-66. קרייז־קאמיסיע פון די פראפ. פעראיינען, נארוטאוויטשא 50, טעלעפאן 215-65.

שפענדען אויפן רעכנונג פון קאמיטעט קאן מען אריינטראגען: אין דער קאסע פון שטאט־ראט, פל. וואלנאשטשי 14. פעטערבר 18, אין ק. ק. א. נארוטאוויטש 42. און דורך פ. ק. א. אויף קאנטע 50,011, אדער 68,338.

דער אויפרוף איז אונטערגעשריבען פון שטאט־פרעזידענט זשמיענצקי, לאוויניק הארש, דעפוטאט וואשקיעוויטש, דיר. האנעמאן און פרעזעס וואידא.

נאך דער לוויה פון די 5 ארבייטער אין פאביאניץ

(2) ווי מיר האבען שוין געמאלדען, איז די לוויה פון די פאביאניצער קרבנות פארגעקומען עהערנעכטען.

אזוי ווי לכתחילה איז דער טערמין פון דער לוויה געווען בעשטימט אויף נעכטען, דינסטאג, דעם 21. ד. ח., האבען איינינע פראפעסיאנעלע פער־איינען, וועלכע האבען גערעכענט אנטיילצונעהמען אין דער לוויה — אין איהר נישט אנטייל גענומען.

אויך אין לאדז האט מען זיך געהאט געגרייט צו א מאניפעסטאציע אין דער פארם פון פער־בלאקירען דורך די שטרייקענדע די איינגאנג אין מאגיסטראט, דאס איז נישט אדורכגעפיהרט געווא־רען, מחמת דער פריהער־פארגעקומענער לוויה. מען האט זיך אויך אפגעזאגט פון דעם פראיעק־טירטען פערהאלטען, אויפ׳ן צייכען פון טרויער, די וואסען־בעוועגונג, ווי טראמוואיען, אויטאס, און אזוי ווייטער.

בכדי נישט צו דערלאזען צו וואסערע־נישט־איז עקסצעסען אויף דעם שטח פון פאביאניץ, זע־נען דארט נעכטען קאנצענטרירט געווארען שטארקע אפטיילונגען פון פוס־ און רייטער־פאליציי.

עס זענען אויך בעוואפנט געווארען אלע וועגען, וואס פיהרען פון לאדז קיין פאביאניץ.

יעדער גרופע, וואס איז געגאנגען פון לאדז קיין פאביאניץ, זענען לעגיטימירט געווארען. א סך פערזאנען זענען צוריקגעקעהרט געווארען קיין לאדז.

די פארזיכטס־מיטלען פון דער זיכערהייטס־מאכט האבען זיך ארויסגעוויזען פאר פולשטענדיג בערעכטיגט, ווייל — ווי עס האט זיך ארויסגעוויזען — האבען זיך קאמוניסטישע עלעמענטען בע־מיהט צו אויפרייצען די שטימונגען און אריינער־דענען דעמאנסטראציעס אויפ׳ן שטח פון פאביאניץ. נעכטען פארמיטאג האט זיך א גרופע גרוי־פע יונגלעך, וואס געהערען נישט צו קיין שום אר־בייטער־ארגאניזאציע, בעמיהט אריינצוקריגען זיך קיין פאביאניץ און אנגעטראפען אויפ׳ן שאסיי ביי מארישין א שטארקע פאליציי־אפטיילונג, וועלכע האט זיי פונאנדערגעטריבען. די יונגלעך האבען בעת מעשה געווארפען אין דער פאליציי מיט שטיינער און אויסגעהאקט די שויבען אין די צופאהר־טראמוואיען.

א דאנק די אנגענומענע פארזיכטס־מיטלען איז צו קיין ערנסטערע צוזאמענשטויסען נישט דער־גאנגען, און קיין קרבנות און מענשען איז נישט געווען. אייניגע מעהר אגרעסיווערע פערזאנען זיך זענען פערהאלטען און איבערגעשיקט געווארען צו דער דיספאזיציע פון דעם אויספארשונגס־ריכטער.

האנדעלס-בעציהונגען מיט ארגענטינע

שוין פארן פוילישען אימפארט קיין ארגענטינע

די לאדזער האנדעלס־קאמער האט דערהאל־טען א בריף פון האנדעלס־אטאשע אין ארגענטינע, אין וועלכען ס׳ווערט אנגעוויזען אויף דער נויט־ווענדיגקייט פון שיצען די אינטערעסען פון די פוילישע אימפארטער׳ן דורך דער פערמיטלונג פון דער ארגענטינער האנדעלס־רעפרעזענטאנץ.

צום בריף איז בייגעלעגט א בעריכט וועגען דער ווירטשאפטליכע לאגע אויפ׳ן ארגענטינער מארק.

גענויע אינפארמאציעס גיט די לאדזער האנ־דעלס־קאמער.

עקספארט-מעגליכקייט קיין האלאנד

פון לאדזער גארדינען-אויסארבייטונגען

אין שייכות דערמיט, וואס די דורשטאפען אויף אויסצואַרבייטען גארדינען, ווי: טיול, עטאמין, שא־קע א. ד. גל. זענען ביים אימפארט קיין האלאנד בע־פרייט פון קאנטינגענט, מאכט די לאדזער האנדעלס־קאמער אויפמערקזאם, אז לויט די אינפארמאציעס פון פוילישען קאנסולאט אין אמסטערדאם קענען די דערמאהנטע ארטיקלען אויב זיי זענען נישט טייערער פון די אויסלענדישע — האבען אנ׳אפזאץ אין האלאנד.

אינפארמאציעס קען מען בעקומען אין דער האנדעלס־קאמער.

מעז זארגט זיך פאר׳ן עולם

(א) אויף דער פעראָרדנונג פונם פאסט־מיניסטעריום וועלען „פרימא־אפריליס"־קארטלען מיט בעליידיגענדע בילדלעך אדער אויפשריפטען, נישט צוגעשטעלט ווערען צו די אדרעסאטען.

קאנטרא-לוח

איז געווען דער נעכטיגער טאג

(א) לויט׳ן לוח איז נעכטען געווען דער ערשטער פריהלינגס־טאג.

די נאטור האט אבער אפגעטון א שפיצעל: עס איז געווארען פלוצים ווידער קאלט, און עס איז געפאלען א שניי. משמעות די נאטור רעוואל־טירט געגען דעם קאלענדאר...

בעשאנקענע מיט ארדערס

(2) אין שייכות מיט דעם נאמענס־טאג פונם מארשאל יוזעף פילסודסקי, זענען א רייהע לאדזער בירגער בעשאנקען געווארען מיט ארדערס: מיט אפיצירען און קאוואלער־קרייצען, מיט גאלדע־נע, זילבערנע און בראנזענע קרייצען.

פאר׳ן בעפאלען ארבייטער

(א) פאר׳ן בעפאלען ארבייטער — דעם 6 מערץ ה. י. — פון דער פאבריק פון אלתר ווארשאווסקי (פיעטריקאווער 9) זענען נעכטען דורכ׳ן שטאטישען געריכט פערמשפט געווארען צו 8 חדשים טורמע: הערש ראפאפארט, און יצחק מאשקאוויטש.

רינד-פלייש ווערט נישט בילינגער

(א) נאך א זיצונג פון דער צעניק־קאמיסיע ביים מאגיסטראט, זענען בעשטעטיגט געווארען ביז׳ן 14 אפריל די ביז־איצטיגע פרייזען אויף רינד־פלייש.

נאך דעם דאזיגען טערמין וועט ווידער צו־נויפגערופען ווערען א זיצונג פון דער קאמיסיע, כדי צו בעארבייטען נייע פרייזען.

ויתרוצצו...

(2) אויף רוג מלינארסקא און דווארסקא איז אויסגעבראכען א געשלעג צווישען דעם 22־יאה־ריגען משה איצקאוויטש מלינארסקא 55) און דעם 15־יאהריגען יאסעל זשולטאק (מלינארסקא 39).

פאגאטאוויע האט זיי געמוזט צונויפקלעבען די „של ראש׳ן".

חוץ מזה האט מען זיי צונויפגעשטעלט א פראטאקאל פאר׳ן שטערען די עפענטליכע רוה.

„שלום בית"

(א) אויף בערקא יאסעלעוויטשא 20 איז נעכטען אויסגעבראכען א בלוטיג געשלעג צווישען לאקאטארען, אין רעזולטאט פון וועלכען עס איז צושטאכען געווארען מיט א מעסער אייגער פון זיי בצלאל כאצקעלעוויטש.

פאגאטאוויע האט איהם ערטיילט ערשטע הילף.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: ש. יאנקע־לעוויטש (אלטער מארק 9), ל. שטעקעל (לימא־נאווסקיעגא 37) ב. גלוכאווסקי (נארוטאוויטשא 6), ע. האמבורג (גלובנא 50), ל. פאוולאווסקי (פעט־ריקאווער 307), א. פיאטראווסקי (פאמארסקא 91).

זאל פילהארמאניע
נארוטאוויטשא 20 — טעל. 213-84

היינט, 9 א זייגער אווענד וועט
וולאדימיר
זשאבאטינסקי
האלטען א רעפעראט א. ד. ט.
„קאמף וועגען א יודישע
מלוכה"

בילעטען פערקויפט די קאסע פון
פילהארמאניע.

„דזשענטלמען” ארבייט שטארקער

(א) אין דער פירמע „דזשענטלמען” זענען איצט אנגענומען געווארען נאך 600 ארבייטער. אזוי, אז איצט ארבייטען שוין דארט 1000 מאן.

מיט׳ן אנקומען פון נייע בעשטעלונגען, וועלען אנגענומען ווערען נאך ארבייטער.

פערמשפט א מערדער

(2) נעכטען איז א געוויסער יוזעף ריבאר־טשיק פערמשפט געווארען אויף 4 יאהר טורמע פאר׳ן צושטעכען אויף טויט מיט א קוך-מעסער בראנטשישעק סטאכלעווסקי (אויף מארישינסקא 13, דעם 10 אקטאבער פ. י.)

פון זשורנאליסטען-קלוב

ווילסטו פערברענגען א זארגלאזען אווענד, אין א קולטורעלער, געמיטליכער סביבה, קום אין דעם זשורנאליסטען-קלוב (אויף פיעטריקאווער 121, טעלעפאן 187-40).

דער קלוב פונקציאנירט פון 4 א זייגער ביי־טאג.

איבערגעפאהרען

(א) אויף זגערושער 48 איז איבערגעפא־רען געווארען דורך א וואגען דער 7-יאהריגער קלמן מלינארסקי, וועלכער איז צוזאמען מיט זיי פאטער, א סוחר, אנגעקומען פון פיאנטעק.

ס׳קינד איז שטארק צוקאליעטשעט.

פאלשע דאלארען

(2) אין דער פאליציי ווערט לעצטענס גע־מאלדען, אז אין פערקעהר האבען זיך בעוויזען פאלשע דאלארען.

זיי נעהמען זיך פון פערשידענע זייטען און קוועלען, און ערשט איצט, ווען מען גייט זיי אויסביטען, ווייזט זיך ארויס, אז זיי זענען „נישט אין ארדענונג”.

דאס רוב זענען עס פון ריכטיגער אויסאר־בייטונג, אבער מיט דעם „קליינטשיקען” דעפעקט, וואס צו זיי זענען צוגעארבייט געווארען ציפערען...

מען ווארענט, אלזא, דעם עולם, ער זאל די היטען פאר פאלסיפיקאטען.

קייטען פאר ריכטער

(2) מיט עטליכע טעג צוריק האט דער פרע־זעס פון אפעלאציע-געריכט אריינגעשיקט קיין לאדז 60 זילבערנע, בעגילדעטע קייטען, בעצירט מיט אדלערס.

די דאזיגע קייטען האבען בעקומען, צום ערש־טען מאל, בעקומען אלע ריכטער, וואס פיהרען אן מיט פראצעסען (אסעסארען — נישט) און אויך אלע שטאטישע ריכטער — ד. ה. אלע ריכטער, וואס טרעטען אויף זעלבסטשטענדיג.

ד״ר שטארקערס פראצעס ווידער אפגעלייגט

(2) בעכטען האט געזאלט פארקומען דער פרא־צעס פון דעם ד״ר שטארקער, וועלכער ווערט בע־שולדיגט אין בדך-קאמבינאציעס און כלה-מאניפו־לאציעס....

דער פראצעס איז אפגעלייגט געווארען, ווייל דער בעשולדיגטער האט צוגעשיקט א מעדיצין־בעשייניגונג, אז ער איז שווער קראנק.

א מילכיגער פראצעס

(2) אין דער פוטער-פירמע „שפינאק” האט געארבייט אלס שיק-יונגעל א געוויסער יאן סו־טשינסקי.

אז ער איז קראנק געווארען, האט ער גע־פאדערט, מ׳זאל איהם איינשרייבען אין דער קראנקען-קאסע.

אזוי ווי ער האט עס נישט געקענט אויס־פועל׳ן האט ער ביי א געלעגענהייט, צוגעאייגענט זיך א טראנספארט פוטער אין דעם ווערט פון 12 זל. וואס ער האט געדארפט אפטראגען צו איי־נעם הענעך ליפמאן.

נעכטען האט איהם דאס געריכט פערמשפט דערפאר אויף 2 חדשים ארעסט מיט׳ן אפלייגען די שטראף אויף 2 יאהר.

הענעך ליפמאן, וועלכער האט זיך נישט גע־שטעלט צום פראצעס, איז בעשטראפט געווארען מיט 0 גילדען.

Dr. Z. RAKOWSKI

ספעציאליסט פאר

אוירען, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען

11 ליסטאפאד 9 (קאנסטאנטינער)

טעל. 127-81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17

פון 10—11 און 2—3 נאכמ.

היינט, מיטוואך,
דעם 22-טען, 9 אוונט
ארטיסטען-טאג אין
סקאלא-טעאטער

נאר 1 מאל אין יאהר!

א מאביליזאציע פון אלע ארטיסטען. מוזיקער, ליטעראטען, באלעט און פרעסע-לייט.

100 אנטיילנעמער 100

5 גרויסע אפטיילונגען 5

פאר 1 בילעט

אלע ווי איינער נעמען אנטייל אין דעם גרויסען יום-טוב!

פראגראם:

— I —

„פאקט”
„דוכוס”

לייטונג: זיגמונט טורקאוו—אלעקס שטיין. געשפילט וועט ווערען ספעציעל פאר׳ן ארטיסטען-טאג, 2-טער אקט

פון אלתר קאציזנע, רעזשי: א. מארעוסקי

אין די הויפטראלען:

אברהם מארעווסקי, קלארא סעגאלאוויטש. אלעקס שטיין

— II —

„אראראט”
גרויסער מאנטאזש

לייטונג: מ. בראדערזאן

די הויפט׳שלאגערס פון די ערשטע ביז די לעצטע פראגראמען. אויסגעפיהרט אויפ׳ן פערלאנג פון עולם. —:— עס נעמען אנטייל: (לויט א. ב.) דוד בירנבוים, יואל בערגמאן, שמואל גאלדשטיין, שמעון דזשיגאן, יוסף סטרוזנאטש, מאיר אלטמאן, לילי ליאנא, ראפעל מאלוויגא, שיינע מרים, שלאסבערג ליזע.

— III —

„פילהארמאניע”

טרופע-לייטונג: משה ליפמאן

געשפילט וועט ווערען דער צווייטער אקט, אקטועלע קאמעדיע

„חובות”

פון באנטשע.
מוזיק: יוסף קאמינסקי,
רעזשי: מ. ליפמאן

— IV —

אכטונג! צו די מעשה׳לער און גלייכווערטלער

פון צמאליגן און היינטיגן טעאטער, וואס וועלן דערצעהלן די חשובע געסט רעדאקטארען:

י. אוגער, לאזאר פוקס, זלמן זילבערצווייג,

(וועלכער איז יעצט נעקומען פון אמעריקא),

רעזשיסער: דוד הערמאן און ארטיסט אברהם מארעווסקי

ס׳איז אויך איינגעלאדען געווארן אויף דער היינטיגער יום-טוב-פארשטעלונג פון דעם יודישען ארטיסט

וו. זשאבאטינסקי

אויסער פראגראם ווערט אויפ׳ן שריפטליכען פערלאנג פון פובליקום געגעבען א סצענע פון שבתי צבי מיט זיגמונט טורקאוו.

— V —

אחרון! אחרון!

די באנדע

ארטיסטען, רעוווי-קינסטלער, באלעט, לצים, וואס לאכען פון דער גאנצער וועלט.

ווער?? אלע!!

מיט די ארקעסטערס וועט אנפיהרען: דוד בייגעלמאן — רעאן זעלמאן.

היינט! צוליב׳ן ארטיסטען-טאג וועט קיין שום יודיש טעאטער אין לאדזש נישט שפילען,

נאר אלע טעאטערס שפילען אין

„סקאלא”-טעאטער

שרודמיעסקא 15, טעלעפאן 232-33.

בילעטען פון 90 גר. ביז 3.70

אין קאסע פון טעאטער.

גוט מארגען!

ברוך-הבא — פריהלינג!..

האבען מיר שוין, הייסט עס, פריהלינג (אלען פאלס אויפ׳ן קאלענדאר!).

אמאליגע גוטע צייטען, איז דער גאסט אויפ־גענומען געווארען מיט פרייד פון אלע; יונג און אלט האבען זיך מיט דעם צווארימטען און שטרא־לענדיגען פריהלינג געפרעהט און געטאנצט פון שמחה — פריהלינג אויף דער וועלט!

פאעטען האבען איהם בעזינגען. מאלערס הא־בען איהם געמאלט. יונגווארג האט גע׳חלומ׳ט ביי דער שיין פון די קיהלע פריהלינגס-נעכט, און דאס וויכטיגסטע — לאדזשער פאבריקאנטען האבען געשמאק געלייזט פאר זומער-ארטיקלען...

און איצט?

פאעטען זענען געווארען פאליטיקער, און הא־בען בעסערע געשעפטען, ווי צו בעזינגען פויגעלעך און גריני גרעזעלעך.

מאלערס זענען געווארען סוחרים און פיה־רען ארום זייער „סחורה” פון שטאט צו שטאט, און פערגעהמען זיך נישט מעהר מיט „נארישקיי־טען”....

יונגווארג האט אויפגעהערט צו חלומ׳ען, דער איינציגער חלום פון אונזער בחורים, איז — א פעסטער נדן....

און דאס ערגסטע איז מיט אונזערע לאדזשער פאבריקאנטען; קומט דער ליבער פריהלינג — נאר א טעקסטיל-שטרייק און געה זינג!...

ברוך-הבא — פריהלינג !...

אב—נעס.

גנבות אין דער קראנקען-קאסע

(—) נעכטען ביינאכט זענען אדורכגע־פיהרט געווארען 2 קליינע איינברוכס-גנבות אין די מעדיצינישע פונקטען פון דער לאדזשער קראנ־קען-קאסע, נומער 14 און 15 אויף נאפיורקאוו־סקיעגא 117.

דער היזק בעטרעפט בסך הכל 176 זל.

איבערגעפאהרען דורך אן אויטא

(—) נעכטען איז אויף דער בושעזשינער גאס איבערגעפאהרען געווארען דורך אן אויטא דער 58 יאהריגער בושעזשינער איינוואוינער, אהרן זילבער.

פאגאטאוויע האט איהם אפגעפיהרט אין שפי־טאל מיט א צובראכענער האנד און איינגאנצען א צוקאלעטשעטען.

א הויזווירט — א קעשענע-גנב

האט נעכטען בעקומען א יאהר צו וואוינען אהן דירה-געלד

(—) נעכטען איז פארן שטאטישען געריכט געשטאנען דער הויז - ווירט פון פייפער-גאס 14 איטשע לייב וויינשטיין, וועלכער האט דעם 3-טען יאנואר ה. י. מיט א ראזיר-מעסערל אויסגעשניטען ביים פאביקאניצער סוחר שלמה שטיין א פארטפעל מיט געלד.

געשעהן איז עס אין דער לאדזשער קאמערץ־באנק (פיעטריקאווער 24).

מיט דעם גנב, דעם הויזווירט איז געשעהן דאס, אז ער האט נעכטען בעקימען א פסק דין — א יאהר צו זיצען.

„קאנסום” פאר דאמען און הערען צום בעפארשטעהענדען פריהלינג

צום אנקומענדען פריהלינג האט דאס איינציגע ווארען-הויז אין לאדז, „קאנסום”, ראקיטשינער 54 פארגעבערייט פאר די שעהנע דאמען א רייכען אויסוואהל פון די עלעגאנטסטע וואל-שטאפען אויף קליידער, קאסטיומען, מאנטלען און זייד-ווארען, ווי קרעפ מארטעל, קרעפ יא-יא א. א. וואס ווערט פערקויפט צו רעוואלאציאנס-נידריגע פרייזען.

„קאנסום” עמפפעהלט אויך איהרע פיינע נאכט- און מאנ-וועש, טיש-בערעק און בעט־איבערציג א. ז. וו.

דער דעוויז פון „קאנסום” איז — די בעסטע סחורות צו די קלענסטע פרייזען דעריבער איז עס טאקע די איינציגע האנדעלס-פלאצובקע אין אונזער שטאט, וואו אלע לאדזער און לאדזערינס מאכען דארט זייערע איינקויפען צום איצטיגען פריהלינגס-סעזאן.

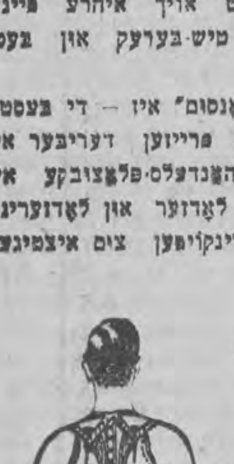

ארטאפעדישער אנשטאלט

פראטעזען, גארסעטען, ארטאפעדישע אפאראטען אלער ארט. לייכטע פלאט־פוס-איינלאגען בעגען פיס־שמערצען אלס נאך גיפס־אבדרוק.

Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović

פיעטריקאווער 119. טעל. 231-81

א צווייטע לאדזשער האנדעלס־קאמער פאר בויען אזא סטאציע / א צווייטע לאדונגס־סטאציע אין ווידזעוו

לאדזשער האנדעלס־קאמער פאר בויען אזא סטאציע

די הויפט באהן־דירעקציע אין ווארשא האט זיך געווענדעט צו דער לאדזשער האנדעלס־קאמער, זי זאל ארויסזאגען א מיינונג וועגען בויען א צווייטע לאדונגס־סטאציע אויף ווידזעווער פלעשיצע. די האנדעלס־קאמער האט זיך ארויסגעזאגט פאר דעם פראיעקט און דערביי בעמערקט, אז די סחורה־לאגערן, וואס געפינען זיך נעבען דעם ווארשא־ווינער באהן־וואקזאל, וועלען ווייטער זיך קענען בענוצען מיט דער לאדונגס־סטאציע נעבען דער ווארשא־ווינער באהן.

אנ'אויסטערלישער מנובל

פערגוואלדיגט אין פעלד א נייסמיג־קראנק מיידעל

(2) דעם 21־טען אויגוסט פ.י. האט דער 18־יעהריגער פעליקס פאוועלשיק פערגארט אין פעלד לעם יודזעוו די 33־יאהריגע גייסטיג־קראנקע יולא דיסלאווא בארטאלד, וועלכע האט געפאשעט קיה, און זי — פערגוואלטיגט.

ער איז פערמשפט געווארן אויף 6 חדשים טורמע אבער מחמת אמנעסטיע איז איהם די שטראף געשענקט געווארן.

היינט אפצייכנונגס־טאג לטובת „תומכי אורחים"

דער הילפס־פעראיין „תומכי אורחים" ארדענט אין היינט א אפצייכנונגס־טאג די הכנסה איז בעשטימט לטובת דער פסח־אקציע וואס „תומכי אורחים" ארדענט איין יאהר־יעהרליך לטובת ארימע בכבודע פאמיליעס, וועלכע בעקומען פעקלעך פראדוקטען אויף פסח. פאר אומבעמיטעלטע ווערט ווי אלע יאהר איינגעארדענט א קוך.

ס'איז דערייבער צו ערווארטען אז די יודישע בעפעלקערונג וועט גערן אונטערשטיצען דעם היינטיגען אפצייכנונגס־טאג און זיך בעשטייערן מיט איניגע גראשען און דאמיט וועלען בעשפייזט ווערען הונדערטער פאמיליעס אויף פסח.

היינטיגער רעפעראט פון וולאדימיר זשאבאטינסקי

„דער קאמה פאר א יודישער מלוכה"

אויף דער דאזיגער טעמא וועט דער בעקאנטער רעוויזיאניסטישער פיהרער וולאדימיר זשאבאטינסקי האלטען היינט, מיטוואך, 9 אווענד א רעפעראט אין פילהארמאניע זאל.

וולאדימיר זשאבאטינסקי, וועלכער איז דיינט צו טאג דער גרעסטער טריבון־רעדנער וועט אין זיין היינטיגען רעפעראט בעלייכטען די פראגע בנוגע ארץ־ישראל, און ווי אויך די אקטועלע שטרייט־פראבלעמען, וועלכע ס'האט זיך איצט אין לאנד און די מעגליכקייט ווי אזוי צו שאפען א יודישע מלוכה אין ארץ־ישראל.

דער היינטיגער רעפעראט פון זשאבאטינסקי האט ארויסגערופען א געוואלדיגע פאראינטערעסירונג צווישען די יודיש־נאציאנאלע קרייזען פון אונזער שטאט.

Dr. med. H. LUBICZ

ספעצ. פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראנקה
צעגעלניאנא 7, טעל. 141-32.
בעקומט אן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאכמ. און פון 5–8 אווענד, זונטאג פון 9–11 פייטאג.

נייע פערוואלטונג פונ'ם שניידער־צעך

דעם 7 און 8 מערץ ד. י. איז פארגעקומען די אלגעמיינע פערזאמלונג פון שניידער־צעך אין לאדז, דער טעטיגקייטס און קאסע־בעריכט האט אפגעגעבען ה' מאיר הערשקאוויטש.

עס זענען אויך פארגעקומען וואהלען פון א נייער פערוואלטונג, וועלכע האבען געגעבען פאלגענדען רעזולטאט:

אלס צעך־סטארשי — אהרן גלאטמאן; פאד־סטארשים: מאיר צאריסקי, משה גורם, אברהם מארדקיעוויטש, מאיר הערשקאוויטש, שמואל באנד, ליפמאן בעקער, וואלף ראזענבלאט, וואלף רודניצקי, פישעל שווארץ, אברהם בעקער, מאריא מאיערטשיק, אנא ברעם.

פערטרעטער: שמואל זלאטאגורסקי, ישעיה לאסאצקי, שלמה ברייטשטיין, הערש הערשקאוויטש, לצא שטיפס.

„לאדזשער דיכטער און לאדזשער דיכטונג"

אונטער דעם נאמען ארדענט אין די „קולטור־ליגע" פרייטאג דעם 24־טען ד.ח. א דיכטער־אווענד אין וועלכען עס בעטייליגען זיך די דיכטער: משה בראדערזאן, ישראל ראבאן, י. יאנאס, און מ. י. סמאלאריש. איינפיהר־ווארט: סערגיי נוטקעוויטש.

א גרויסע פעראינטערעסירונג האט דער אווענד ארויסגערופען ביי די בעסערע לייענער פון יודישען בוך. די אינטעליגענטע מאסען לייענער און ליבהאבער פון דיכטערישען ווארט וועלען זיך זיכער טרעפען פרייטאג אויף דעם אווענד „לאדזשער דיכטער און לאדזשער דיכטונג" אין קולטור־ליגע.

פון „אראראט"

היינט, מיטוואך, אין דעם ארטיסטען טאג, שפילט דער „אראראט" אין „סקאלא"־טעאטער.

פון דער לאדזשער בערזע

	באנק פאלסקי	—	—	76.00
3	פראצענטיגע בודאוולאנע	—	—	41.15
4 „	דאלארובקא	—	—	54.30
7 „	סטאביליזאציע (אמ.)	—	—	56.12
8 „	ווארשאווער פאנד־בריף	—	—	41.50
8 „	לאדזשער	„	„	39.00
	ענגלישע פונט	—	—	30.63
	דאלאר	—	—	8.86
	גאלד־דאלאר	—	—	9.10
	גאלד־רובל	—	—	4.78

היינט — דער יוד. ארטיסטען־טאג

גראנדיעזע פארשטעלונג אין „סקאלא"־טעאטער

היינט אין אווענד קומט פאר אין „סקאלא"־טעאטער דער טראדיציאנעלער יודישער „ארטיסטען טאג". אין דעם דאזיגען טאג שפילען אלע טעאטערס אין לאנד לטובת דער ארבייטסלאזע קאסע פון צענטראלען יודישען ארטיסטען־פעראיין אין פוילען.

די בעסטע ארטיסטישע כוחות שטעלען זיך אין דעם טאג צו דער דיספאזיציע פון פעראיין און בעמיהען זיך, אז דער דאזיגער טאג זאל אויספאלען וואס אימפאזאנטער.

אלע דריי יודישע טרופעס אין לאדז: „זאקט", פעראייניגטע אקטיארען פון „סקאלא", „פילהארמאניע" משה ליפמאן מיט זיין טרופע, קליינקונסט־טעאטער „אראראט", האבען זיך צו דעם וויכטיגען צוועק, ספעציעל צו דעם אווענד פעראייניגט, און יועלען זיך בעווייזען פאר'ן לאדזשער טעאטער־עולם אין דייער שענסטען רעפערטואר, בכדי די פארשטעלונג לטובת דעם ארטיסטען־טאג זאל ארויס מיט דעם גרעסטען מאראלישען ערפאלג.

דער לאדזשער יודישער טעאטער־עולם וועט זיכער וויסען אפצושאצען די וויכטיגקייט פון די פארשטעלונג און וועט זי ווי געהעריג מיט א צאהלרייכען בעזוך אונטערשטיצען.

פון „לינת הצדק"

צוליב דעם וואס דער דיזשורירענדער דאקטאר האט זיך אפגעזאגט צו פאהרען מיט דער נאכט־פאגאטאוויע האט די קארעטקע פון לינת הצדק נישט געקענט ארויספאהרען צו קיין שום פאל.

פערוואלטונג און ראט פון דער האנדווערקער־באנק

די ניי געוועהלטע פערוואלטונג און ראט פון האנדווערקער־באנק האט זיך שוין קאנסטיטואירט דאס פרעזידיום פון דער פערוואלטונג בעשטייט פון די ה"ה לאוויק יאעל, ראטמאן מ. פיין און י. קליינמאן. דאס פרעזידיום פון ראט בעשטעהט פון: ז. מאשענבערג, ריזשיק און מ. קופער.

היינט און פאלג. טעג!
גרויסע פראכטישע זיטען־דראמא
אונטער'ן נאמען:
„מענער אין איהר לעבען"
אין די הויפט־ראלען:
Jean Crawford, Nils Asther, Robert Montgomery, Lewis Stone.
אנהויב אין געוו. טעג 4.30 נאכמיטאג.
שבת און זונטאג – 12 א זייגער בייטאג
פערקלענערטע פרייזען פון די פלעצער.
הנחה־בילעטען גילטיג אהן בעגרענצונג.
דער זאל איז שטארק בעהייצט.

מעלדונג

לאדזשער האנדעלס־אנגעשטעלטען פעראיין פיעטריקאווער 85.

היינט מיטוואך 8.30 אווענד קומט פאר אין אייגענעם לאקאל אנ'איבפארמאציאנס־פערזאמלונג. איינגאנג נאר פאר מיטגלידער.

די פערוואלטונג

ראדיא־פראגראם

מיטוואך, דעם 22 מערץ 1933

11,40 פרעסע־איבערזיכט. 11,50 מעטעאראלאגישער קאמוניקאט. 1157 צייט־סיגנאל. 12,05 טאג־פראגראם. 12,10 גראמאפאן. 1,20 קאמוניקאט 3,10 עקספארט־קאמוניקאט. 3,15 ווירטשאפטליכער קאמוניקאט. 3.35 פאר קינדער. 4,00 גראמאפאן. 4,40 רעפעראט. 5,00 גראמאפאן. 5,40 פארלעזונג. 6.00 רעפעראט. 6,25 לייכטע טאנץ־מוזיק. 7,00 פערשידענעס. 7,20 קאמוניקאט פון דער לאדזשער האנדעלס־קאמער. 7,30 ליטעראַרישע פערטעל־שעה. 7,45 ראדיא־פרעסע. 8,00 קאנצערט, ספארט. 9.25 קאמפראל־קאנצערט. 10,30 טאנץ־מוזיק. 11,00 קאמוניקאטען. 11,05 טאנץ־מוזיק.

אויסלאנד

4,30 – דאווענטרי – סימפאנישער קאנצערט. 5,25־מאסקווא – אפערעטקע. 7,30 – בודאפעשט־אפערעטקע. 9,15 – דאווענטרי־סימפאנישער קאנצערט. 9,30 — שטראסבורג – סימפ. קאנצערט. 10,30 – לייפציג – סימפאנישער קאנצערט.

ביזטו קראנק אויף פאדאגרע?

די סבה פון פאדאגרע ליגט, ווי בעוואוסט אין דער שטערונג פון שטאף־וועקסעל, די שטערונג קומט פון שלעכטען בלוט־צוזאמענשטעל. אט די שעדליכע בעשטאנדטיילען בעזייטיגען טאגאל־טאבלעטקעס, וועלכע דערלאזען נישט אחוץ דעם אויך דאס אנזאמלען זיך פון האַרנזויער. טאגאל האט קיין שום שלעכטע נעבענווירקונג אויפ'ן ארגאניזם. צו בעקומען אין אלע אפטייקען. מען מוז אבער גוט אויפפאסען אויף די אריגינאלע, נישט בעשעדיגטע פערפאקונג. פרובט און איבערצייגט אייך אליין.

ציהונג פון דער מלוכה־לאטעריע

5־טע קלאס, 11־טער טאג

15.000 zł. na nr. 3947.
10.000 zł. na nr. 77416.
5.000 zł. na nr. 28031.

2.000 zł. na nr-y: 1199 11129 15301 28053 29411 43269 46916 47651 48609 55203 80159 127902 136721 139518 141800

1.000 zł. na nr-y: 3078 3203 5141 6531 12829 13112 17577 18644 25340+ 31935 34845 46608 50003 51244+ 51283+ 52157 57492 62425+ 63890 67478 68947 76721 87920 90152 96736 101821 102699 104473 109028 110135+ 1112182 113553 120176 122597+ 128823+ 128940 132431+ 136816 137461 143922 145020 146634 147267.

Po 250 zł. na N-ry:

10 62+ 380 673+ 820 1233+ 94 467 503 85 709 39 847 85 903 2076 210 329 58 428 501 49+ 639 700 941 96 3261 91 437+ 513 603 37 702 836 4008 60 213 75 357 626+ 727 903 36+ 61 5017 21 126 78+ 92 305+ 439 527 68 854 63 971+ 6047 299 332 68 418 507 80 82 834 82 914 7052 56 101 30 263 368 502 91 701 47 859 8009 75 86 267 322 43 565 695 896 97 950 9016 95 117 21 309 652 759 802 10015 85 150 381 512 754 57 899 906 35 11402 12 82 604 47+ 40+ 849 66 12071 82 129+ 313 67 74 514 47+ 698 734+ 67 919 13180 96 242 69 319 554 751+ 14150+ 228 97 300 61 654 80 88 791+ 15463 750 828 69+ 84 914 84 16215+ 435 720+ 876 914 17025 141 382 490 596 815 27 62 18004 10 164 71 83 229 325 37 547+ 53 69 639+ 99 846+ 99 19003 21 101 214+ 51 485 691 20241 342 76 4359+ 77 527+ 734 848 64 21019 83 152 210 16 19 565 651 90+ 98 918 22034 23 22 244 317 437 43+ 604 895 906 16 47 82 23001 42 99 144 534 63+ 741 822 85 24012 104 38 265 76+ 457 607 22 62 725 826 56 25028+ 186 93 202 76 331 72 479 86+ 99 523 44 86 664 930 64 26003 05 172 246 426+ 35 79 93+ 545 83 659 75

702 45 75 807 27006 15 152 79 82+ 291+ 98+ 329+ 37 485 533 39 636 81 703 36 905 28067 69 92 186 262 500 654 747+ 29098 132 439 55+ 75 517 727 869 973+ 30112 39 265 68 97 308 548 627 33 70 31015 18 150 220 29 538 754 32010 35 94+ 104 270 319 42 450 599+ 624 36 53 65 906 07 45 72 33291+ 303 47 77 453 71 749 958 34120 57+ 259 68 558 616 749+ 85 866 35135+ 200 305+ 97 475+ 510 790 815 963 36005 28 34 88 266 80 331 406 683 720 81 96+ 806+ 77 965 37051 221 499 573 710+ 33 4 60+ 940 81 82+.

38093+ 106 298 319 95 421 29 7 580 91 680 88 701 05 32 81 889+ 97 39018 145 96 377 497 639+ 40313 416 38 538 76 686 41085 639+ 92 795 950 57 72057+ 60 255 634 728+ 88 856 995 43006 160 71 86300 07 26 432 39 585 97 730 836 77 92 43514 32 811 64 920 56 45062 173 359 615 96 802 51+ 68+ 46102 29 50 270 317+ 44 436 88 503 31 41 662+ 68 776 79 809 28 77 910 21 47114 73 79 379 694 48079+ 232 333 402 60 511 83 640 47 882+ 966 84 49014 74 202+ 461 609 718+ 88 820 24 919 96 50032 94 188 309 542 94 639+ 796 881 998 51092 634+ 42 786 835 49 986+ 52116 53 91 421 585 637 700 846 984 53003 11 59 299+ 320 96 441 530 40 600 58 724 29 34+ 69 884 90+ 943 54055 152 53 75 95+ 341 415 502 604 721 805 90 92 817 55046+ 237 62 71+ 435+ 61 98 598 667+ 703 65 903 56007 63 381 444 49 624 97 742+ 85 842 929+ 60 99 57295 320 474 75 538 51 69 801 936 58059 79 126 47 250 301 50+ 51 83 467 536 52 800 73 84 912 62 59059 128 53 222+ 303 483+ 94 586 932 96 60003+ 29 168 86+ 226 62 394 407 50 53 515 782 96 850 61001 15 46 94 103 36 300 78 472 85 570 613 63 75 730 64 93 62026 97 120 93 402 34 64 353 434 94+ 523 650 718 878+ 63241 71 406 10 59 501 63955+ 734 66 816 958 98 64007 32+ 309 51 59 413 63 68+ 88+ 592 796 97 914 65003 156 77 312 40+ 457 76 542 91 635 79 87+ 864 921 66006+ 43+ 46 143 53+ 54 326 71 300 526 732 38 906 47+ 67123 72+ 302 572 621 788 898+ 68154+ 314 563 619+ 70 786 807 74+ 943 69017 78+ 196 221 731 70038 148 49+ 535 84

89 663+ 747 74 76 89 907 51 96 71060 112 42 45 341 64 423 59 79+ 670 94 714 911 72063 89 142 222 86 728 804 49 85 906 69 93 73180 226 38 90 388 453 512 41 608 711 36 83 971 79 95 74073 237 389 98+ 554 73 88 95 635+ 795 823 71 942 98 75022 85 144 242 328 31 93 461 86+ 676 713 73 92 833.

76052 165+ 328 98 438 70 516 805 19+ 77065 88 102+ 85 387 405 10+ 47 48+ 529 985+ 78450 54 96 576 689 789 806 79092 281 315 38 481+ 577+ 644 754 72+ 816 18 80152 136+ 56 97 304 77 487 527 37 650 830 65 937+ 83075 440+ 766 930 84005 8 48 179 86 707 30 97 875 932+ 73 85081+ 241 43+ 75 323 26 92 519 64 87 608+ 712 41 73 969+ 68033+ 207 78+ 87 370 696 799 801 94 87102 23 212 70 438 63 84 574 670+ 759 60+ 95 823 41 88278 367 72+ 504+ 54 83 743 85 300 907 48 89100 78+ 614 28 33 742 949+ 90125 49+ 375 407 92 665 722 81 356+ 432 519 20+ 661 719 923 81024 168 204+ 402 47 590+ 615+ 782 82079 160 214 38 985 91007 157+ 83 257 410 21+ 516+ 46 94 617 41 932 98 92036231 52 63 321+ 52 441+ 529 60+ 737 972 93023 39 340 523 726 47 843 80 903 47 94099 160 68 226+ 301+ 66 431 68 549 614 31 995 95002 70 226 316 77+ 426 625 738 920 96139+ 376 93 531 85 671 726 59 94 891 97053 168 214 27 306 21 423 36 707 54+ 855 98039+ 56 97+ 179 204 67 69 401 82 546 54 66 703 20+ 948 99048+ 290 388 416 505 75+ 631 813 27 66 98 983 100072 175 206 497 766 76 896 953 101071 191 409 32 662 632 92 749 52 83 102249 86 532 633 83 710 15 27 80 103008 244 48 469+ 94+ 694 763+ 66+ 848 976+ 104104 286 366 445 94 524 718+ 86 105044 234 46 59 76 737 84 85 512 74 794 800 47 90 995+ 106099+ 95 222+ 44 300 55 454 533+ 637 72 875 966 88 107126+ 76 360 82 493 686 888 108006 18 264 94 380 628 27 61 788 809 87 109026+ 45 127 63 264 369 736 690 94+ 886 96 983 84110055 155+ 209 73 76+ 305+ 519 40 90+ 694 806 13 19 74 111001 48 284+ 470 81+ 620 722 970 112013+ 44 83 134+ 224 331 540 86 663 89 707

42 54 805 44 94 113137 56 320 23 408 33 520 629 840 85.

114031 164 365 36 448 56 511 681 702 826 115121 204 303 19 57 445 49 61 641 69 727 875 116168 93 262 313 462 556 81+ 870 93 950 117065 74 140 55 56+ 66 76 214 59 83 96+ 346 536 54+ 951 59 118126 664 71 98 841 81 946 60 119015 262 92+ 302 05+ 434 89 564+ 83 603+ 26 901+ 40 120089 129 207 83 308 24 433 593 95 853 927 76 121001 303 97 409 14 63+ 87 775 94 891 958 122040 55 64 192+ 207 54 930+ 45 123151 259 340+ 64 422+ 550+ 833 51 87 124039 53 481 564 94 703 822 47 125143+ 47 212 66 363 96+ 465+ 89 533 72+ 847 925+ 51 126004 79+ 88 101 08 37 211 32 449+ 85 924 79+ 781 89+ 808+ 22 57 960 95 127069 120 200 44+ 363 438 532 52+ 728 48+ 851 52+ 932+ 58 128191 93 233 400 13 62 552+ 604 08 52 723+ 863 86+ 992+ 129164 84 201 08+ 381 430 91 526 27 646 75 855 920 130229 351 63 98 663817 965 76 131015 154 271 331 39 403 89+ 525 658 65 783 807 980 132019 45 151 385 88 450+ 758 819 95 940 81 133049 70+ 121+ 85 283 310+ 431 55 616 42 70 755 892 950 134085 113 42 78 266 315 31+ 57 499+ 704 930 63 135119 28 79 223 311 413 31+ 619 26 66+ 700 66 847 991 136010 62 67 212 42 82 340 403 88 609 737 47 71 875 137155+ 210 76 366 769+ 851 78 941+ 138009 24 339 60 87 785 99 846+ 139097 163 98 311 635 725 817 63 82 84 96 140058 103 271 95 315 61+ 79 80 427 39 646 763+ 866 989 90 141059 108+ 224 371+ 500 695 790 960 142053+ 129 239+ 41+ 80 82 366 427 504 57 626 84 143024 111 25 69 72 77 417 40 502 86 685 90 731 973 144168 71 93 207 29 342 750+ 861 92 145035 117 35 212 90 364 97 408+ 28 35+ 59 727 71 94 905 96 146050 114 34 42 313 404 32 86+ 528 602+ 19 767 860 96 147055+ 73 102+ 34+ 377 532 698+ 918 38.

Na numery oznaczone + padły premje, wysokość których ustalona bedzie w ostatnim dniu ciągnienia 5-ej klasy.

די קאַריערע פון גענ. בודיאָני

בלויז פון צייט צו צייט פלעגט ער אַריינוואַרפען אַ וואָרט אָנווייזענדיג אויף אַ פונקט אין דער לאַנד-קאַרטע.

— וואו ער איז דאָרט ערגעץ, דער מאַכנאָ? — מ'זאָגט, אַז די קאַוואַלעריע זיינע איז אַ בראַווע, אַ שטאַרקע.

— יאָ, אַ שטאַרקע — גיט צו וואָראָשילאָוו — אָבער דאָך וועלען מיר זי צוקלאַפּען.

קיין געשריבענע בעפעהלען האָט בודיאָני נישט ליב געהאַט, און אַלע מאָל ווען מ'האָט איהם געגעבען אַ געשריבענעם בעפעהל, האָט ער מיט אַ שמייכעל געזאָגט:

— אַהאַ, שוין ווידער דאָס „שרייבעניץ"!

אין שטאַב האָט מען שוין געוואוסט, אַז בודיאָני האָט נישט ליב ווען מ'פּערדרעהט איהם דעם קאָפּ מיט „שרייבעכץ" און דאָס האָט קיינעם נישט געשאַרט, ווייל מ'האָט געוואוסט, אַז דערפאַר קאָן מען זיך אויף איהם פערלאָזען אין שלאַכט; ווען ס'קומט צו דעם, וואָס ער רופט אָן „האַקען", איז צו איהם נישטאָ קיין גלייכען.

אויסאַרבייטענדיג אַ פּלאַן פאַר ווייטערדיגע מאַנעווערס האָט גענעראַל קליוועץ איינמאָל אָנגעוויזען דערויף, וואָס מען מוז אַזוי שנעל ווי מעגליך אַרויסטרייבען די ווייסע פון קאַסטאָרנע און בודיאָני האָט מיט איהם איינגעשטימט.

— יאָ, דאָס מוז מען טון! — האָט וואָראָשילאָוו צוגעגעבען פון זיין זייט.

און מ'האָט עס געטון.

אונטער בודיאָנים קאָמאַנדע האָט די רויטע קאַוואַלעריע געמאַכט אַן אַטאַקע אויף קאַסטאָרנע און אַרויסגעטריבען פון דאָרט די ווייסע און דערמיט געמאַכט פריי דעם וועג צו דרום-זייט.

און דאַן האָט מען בודיאָנין בעלוינט מיט אַ מעדאַל פון דער רויטער פאָהן און מיט אַ שווערד.

מאַרש אויף ראָסטאָוו

די ווייסע אַרמייען פון די גענעראַלען האָבען שוין געהאַט אָנגעהויבען זיך צוצופאַלען. די מעהרסטע פון זיי האָבען זיך צוריקגעצויגען. אונטערן דרוק פון בודיאָנים קאַוואַלעריע און אונטער איהרע שווערע קלעפּ איז פריי געוואָרען דער וועג קיין ראָסטאָוו און אויך צו דער קאָזאַקישער הויפּטשטאָט נאָוואָטשערקאַסק.

ווען די ערשטע אַרמיי פון דער רויטער קאַוואַלעריע איז שוין געווען נישט ווייט פון נאָוואָטשערקאַסק און מ'האָט שוין אָנגעזעהן די שפּיצען פון קלויסטער, וואָס שטעהט אויף אַ באַרג, האָט וואָראָשילאָוו, זיצענדיג אויפ'ן פערד, אָנגעהויבען שרייען אויפ'ן קול:

„חברים פון דער ערשטער קאַוואַלעריע אַרמיי! מאַמאָנטאָווס מחנות פּרובען נאָך פערהאַלטען אונזער באָלשעוויסטישען מאַרש! זיי לויפען שוין פון נאָוואָטשערקאַסק וואוהין די אויגען טראָגען זיי! זיי האָבען זיך דערשראָקען פאַר אונז, די מאַכערס מיט די גילדענע עפּאָלעטען! נאָך אַ ביסעל און מיר וועלען שוין האָבען אין אונזערע הענד אי נאָוואָטשערקאַסק, אי ראָסטאָוו, מיר וועלען זיך אַריינרייסען אין דער נעסט פון דער גוססדיגער קאָנטר-רעוואָלוציע! מיר מוזען צוקלאַפּען די שונאים פון דער אַרבייטער און פּויערים-רעגירונג! הוראַ"!

— נו, סעמיאָן מיכאַילאָוויטש, — האָט וואָראָשילאָוו זיך געווענדעט צו בודיאָנין. — מ'וואַרט אויף דיין בעפעהל.

און דאַן האָט בודיאָני זיך אויסגעדרעהט מיטן פּנים צו די אַנדערע קאָמאַנדירען און צו דער אַרמיי. אויפהויבענדיג די שטים זעהר הויך, דאָט ער געגעבען אַ קאָמאַנדע און אַלע קאָמאַנדירען האָבען זיך אַ לאָז געטון נאָך איהם.

פונקט דאַן איז פון'ם קאָרפּוסנעם קאָמאַנדיר דומענקאָ אָנגעקומען אַ ידיעה, אַז אין איינקלאַנג מיט דעם בעפעהל הויבט ער פון זיין זייט אויך אַ מאַרש אויף נאָוואָטשערקאַסק.

אָבער כאָטש די מחנות פון די גענעראַלען מאַמאָנטאָוו און שקוראָ זענען שוין געווען שרעקליך אויסגעמאַטערט, האָבען זיי דאָך ביי ראָסטאָוו אַרויסגעוויזען אַ שטאַרקען ווידערשטאַנד ווען זיי האָבען זיך געטראָפען מיט וואָראָשילאָווס און בודיאָנים קאַוואַלעריע. עס איז דאַן פאָרגעקומען אַ ביטערע שלאַכט, וואָס האָט זיך געצויגען צוועהן וויאָרסט די לענג; דער שניי האָט געסקריפּעט אונטער די פּאָדקאָוועס פון די פערד און אין דער לופט האָבען געגלאַנצט די שאַרפע שווערדען פון די רויטע און ווייסע רייטער, פון אַלע זייטען האָט זיך געהערט דאָס קראַכען פון קאַנאָנען און דאָס טרעשטשען פון פּולעמיאָטען, און קוקענדיג אויף דעם געלאָף פון די פערד האָט זיך געדוכט, אַז דאָס טראָגט זיך אַ ים אויף דער טרוקעניש. און זעהר שלעכט וואָלט דאַן געווען אָפּגעשניטען דער רויטער קאָמאַנדיר דומענקאָ, ווען בודיאָני וואָלט זיך דאַן מיט אַזאַ שטורעם נישט געווען אַריינגעריסען קיין ראָסטאָוו.

מיט אַ טומעל, וואָס האָט געקענט טויב מאַכען, האָבען זיך בודיאָנים קאַוואַלעריסטען אַריינגעריסען קיין ראָסטאָוו, וואו עס זענען נאָך אויף די סלופּעס געהאַנגען מענשען, וועמען דער גענעראַל קוטיעפּאָוו האָט געהייסען אויפהענגען, ווייל ער האָט חושד געווען, אַז זיי זענען באָלשעוויקעס.

דער מאַרש אויף אייראָפּע

ווען די סטעפּעס אין'ם קובאַנער געגענד האָבען אין'ם פריהלינג פון 1920 אָנגעהויבען זיך בעדעקען מיט גרינס האָט וואָראָשילאָוו גענומען די גאַנצע אַרמיי און איז מיט איהר אַוועק פון קאַווקאַז צום פּוילישען פראָנט.

מען דאַרף מאַרשירען אויף אייראָפּע.

אין'ם מיליטערישען שטאַב האָט מען וועגען דעם אַ סך גערעדט. אייניגע קאָמאַנדירען זענען געווען געגען דעם, אַז מ'זאָל די רויטע קאַוואַלעריע שלעפּען פון קאַווקאַז אַזוי ווייט. בודיאָני ווייטער האָט געשמייכעלט.

— מיר, — האָט ער געזאָגט, — איז אַלץ איינס וועלכער פראָנט, אַבי — האַקען!

וואָראָשילאָוו האָט אָבער געפּאָדערט, אַז מען זאָל די רויטע קאַוואַלעריע פערקערעווען צום דרום מערב-דיגען פראָנט וואו דער הויפּט פון דעם רעוואָלוציאָנערען קריגסראַט אויפ'ן פראָנט איז סטאַלין.

— אַ שאָד נאָר וואָס מיר האָבען נישט גענוג מענשען אין דער רויטער קאַוואַלעריע, — האָט בודיאָני זיך געקלאָגט, — איינגאַנצען זיבעצעהן טויזענד מאַן. ווען איך האָב כאָטש אַ דריי הונדערט טויזענד רייטער, וואָלט איך פּוילען מיט די קאַפּיטאַליסטען פון די פערד איינגאַנצען צוטראָטען.

— נישקשה, סעמיאָן מיכאַילאָוויטש — האָט וואָראָשילאָוו איהם געטרייסט, פּיפּקענדיג די ליולקע, — האָב געדולד, מיר וועלען זיך נאָך אַריינרייסען קיין אייראָפּע!

— יאָ, כאָטש אויף איין שטונדע זיך אַריינרייסען אַהין! — האָט בודיאָני געדרעהט די גרויסע לאַנגע וואָנצעס. — מיר וואָלטען דאָרט אָנגעצונדען אַ פייער, אַז ס'וואָלט אַזש געגאַנגען אַ רויך!

עס איז וואָראָשילאָוו'ן נישט אָנגעקומען אַזוי לייכט צו ריהרען די רויטע קאַוואַלעריע פון'ם אָרט. די בודיאָנעווצעס האָבען געהאַט טענות:

— פון זיבען זענען זיי דאָרט אַרונטער! מיר זענען שוין מיד, און די פערד זענען שוין אויך אויסגעמאַטערט! וואָס הייסט עפּעס זיך שלעפּען רייטענדיג אויף די פערד פון קאַווקאַז אַזש אין עק וועלט! זאָל מען אונז געבען וואַגאָנען!

וואָראָשילאָוו האָט דאָס נישט געשמעקט, און ער איז געווען ביין אויף בודיאָנין:

— וואָס שווייגסטו וואָס? — האָט ער צו איהם געהאַט אַ טענה — דאָ דאַרף מען זיך גרייטען צום מאַרש און חבר'ה וואָרטשעט. לומפּען אַזעלכע! גיב אַרויס אַ בעפעהל, אַז ס'זענען נישטאָ קיין וואַגאָנען און אַז מ'מוז זיך דערשלעפּען צום פּוילישען פראָנט רייטענדיג אויף די פערד! זאָג זיי, אַז מ'דאַרף בעפרייען אוקראַינע פון די קולאַצקע באַנדעס...

און בודיאָני האָט אַרויסגעגעבען אַ בעפעהל, אַז מען זאָל זיך ריהרען, דער מאַרשרוט וועט זיין אַזוי: פון ראָסטאָוו קיין יעקאַטערינאָסלאַוו און פון יעקאַטערינאָסלאַוו קיין אומאַן.

דעם 12-טען אַפּריל, אין אַ שעהנעם טאָג, איז מען אַרויס און מען האָט זיך געלאָזט אין וועג אַריין.

(סוף מאָרגען).

דאס לעבען אין ארץ-ישראל

(לעצטע ידיעות פון יודישע טעלעגראַף אגענטור)

געזעץ-פּראָיעקט וועגען פערבאָטען צו פערפאַכטען ערד נישט אראַבער אין עבר-הירדן

אַמאַן (יט"א) די גרופּע, וואָס געהערט פון דער אונאָפּהענגיגער אַראַבישער פּאַרטיי „איסטיקלאַל" האָט אַריינגעטראָגען אין לעגיסלאַטיווראַט פון עבר-הירדן אַ געזעץ-פּראָיעקט, וואָס זעהט פאָר אַ פערבאָט צו פערפאַכטען אָדער פערקויפען ערד פערזאָנען, וואָס זענען נישט געבוירען געוואָרען פון אַראַבישע עלטערען אָדער וועלכע זענען נישט „אַראַביזירט" געוואָרען, אין אַן אַראַביש לאַנד.

אָפּקלאַנגען פון ארבייטער-שטרייק אין פתח-תקוה

25 אַרבייטער בעשטראָפט

ירושלים (יט"א) אין יפו'ער געריכט איז פאָרגעקומען אַ פּראָצעס פון 24 יודישע בוי-אַרבייטער, וועלכע זענען בעשולדיגט געוואָרען אין אָפּהאַלטען אַן אומלעגאַלע פערזאַמלונג בעת אַ שטרייק. אַלע אָנגעקלאָגטע זענען פערמשפּט געוואָרען צו 2 חדשים תפיסה יעדער און 10 פונט שטראָף. דער פּראָצעס איז ענטשטאַנען צוליב די שאַרפע קאָנפליקטען, וואָס זענען פאָרגעקומען צווישען די שטרייקענדע אַרבייטער און שטרייק-ברעכער אויף די בוי-אַרבייטען אין פתח-תקוה.

אין צוזאַמענהאַנג מיט די געשעהענישען בעתן שטרייק האָט דער ראַט פון פתח-תקוה נאָך לענגערע בעראַטונגען אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, וואָס פּראָטעסטירט געגען די געוואַלד-אַקטען בעת'ן שטרייק און פאָדערט אויף די אַרבייטער זיך אָפּצוהאַלטען פון אַזעלכע מעשים. עס איז אויך געוועהלט געוואָרען אַ ספּעציעלע קאָמיסיע, וואָס איז בעאויפטראַגט געוואָרען צו געפינען אַן אויסוועג פון דעם קאָנפליקט אויף די בוי-אַרבייטען.

ענטדעקט א שוהל-בנין פון 5-טען יאָהרהונדערט אויף דעם הר-הכרמל

ירושלים (יט"א) דער דעפּאַרטאַמענט פאַר אַלטערטימליכקייטען ביי דער ארץ-ישראל רעגירונג האָט ביי דער מיטווירקונג פון העברעאישען אוניווערזיטעט ענטדעקט אויף דעם הר-הכרמל אַ שוהל בנין פון 5-טען יאָהרהונדערט. ביז-איצט איז געלונגען אויסצוגראָבען בלויז צוויי-דריטעל פון די פונדאַמענטען, ווייל אַ טייל פון די אַלטע פונדאַמענטען געפינט זיך אונטער נייע בנינים. צוו. אַנד. זענען ענטדעקט געוואָרען צוויי מנורות און אייניגע העברעאישע אויפשריפטען.

יואל מאַסטבוים פאָהרט קיין ארץ-ישראל

וואַרשאַ (יט"א) דער יודישער שריפטשטעלער יואל מאַסטבוים פאָהרט אָפּ אין קורצען אויף אַ לענגערע צייט קיין א"י. מאַסטבוימס אָפּפאָהר איז פערבונדען מיט'ן פערענדיגען דאָס צווייטע בוך פון זיין ווערק „חלוצים" און מיט דער שאַפונג פון אַ רייה בילדער און ערצעהלונגען.

נאַרוטאָוויטשאַ 20 פילהאַרמאָניע-זאַל טעל. 213-84

מאָנטאג, דעם 27-טען מערץ, 9 אָוונד

אבשידס-קאָנצערט

פון דער אַרטיסטין פון „הבימה" טעאַטער

חיה'לע גראָבער

אין פּראָגראַם: נאָך נישט געזונגענע לידער; פאָלקס-בילדער, קינדערלעך, חסידישע לידער, חסידישע טענץ, מזרח-לידער און בילדער פון אָריענט. 1477

בילעטען פון 85 גר. ביז 4 זל. שוין צו בעקומען ביי דער קאַסע פון פילהאַרמאָניע

ר. אייזראעל

משפחות אין פלאַמען

סענסאַציאָנעלער ראָמאַן פון יודישען פאַמיליען-לעבען

(126

— איך מיין דאָס אַקעגען מאַרעקן, וועלכער איז ערשט איצט אַרויסגעגאַנגען פון דאַנען.

— ווי קומט ער אַהער? דו האָסט דאָך אָפּגעמאַכט מיט איהם, אַז ער זאָל אַהער נישט קומען.

— נו, יאָ, ער, האָט נישט אויסגעהאַלטען אפילו די ערשטע צוויי טעג און ער איז אַהערגעקומען. מרים האָט ערוואַרט, אַז דוד וועט פרעגען צוליב וואָס ער איז אַהערגעקומען און דערמאָלט וועט זי איהם ענטפערען מיט דער גאַנצער אויפריכטיגקייט, איבערגעבען איהם גענוי דאָס גאַנצע געשפרעך, וואָס זי האָט געפיהרט מיט מאַרעקן.

דוד האָט אָבער נישט געפרעגט, ער האָט נישט געוואָלט מיט'ן מינדעסטען וואָרט אָנריהרען מרימס אַמביציע, ער האָט געשוויגען. מרים ווידער האָט געמיינט, אַז דוד האָט עפּעס אַ בעוונדערען מיין דערביי, וואָס ער שווייגט און זי האָט אויך געשוויגען. שווייגענדיג האָבען זיי פערברענגט דעם גאַנצען אָוונט. אַנדערש ווי שטענדיג, ווי עפּעס וואָלט זיך אַוועקגעשטעלט צווישען זיי. עפּעס, וואָס זיי האָבען אַליין נישט געזעהן, האָט זיי פונאַנדערגעטיילט. דאָס געשפּרעך האָט זיך נישט געקלעפּט און זיי זענען ביידע אַוועק שלאָפען פריהער ווי שטענדיג.

דוד האָט נישט געקענט איינשלאָפען, ער האָט דערפיהלט, אַז עפּעס איז נאָך מאַרעקס וויזיט, נישט אַלץ אין אָרדנונג, אַז ער וועט זיך מוזען צוגרייטען אויף נאָך אַ שווערע איבערלעבעניש, ער איז אָבער שוין איצט געווען גרייט אויפצונעהמען יעדען קאַמף, ער וועט שוין איצט נישט רעזיגנירען, ווען אפילו דאָס זאָל זיין פערבונדען מיט דער גרעסטער געפאַהר, ער האָט שוין איבערגעלעבט אַ גאַנצען איבערגעריסען מיט זיין פערגאַנגענהייט, מיט זיין ביז-איצטיגען לעבען, זיינע האָריזאָנטען זענען שוין געווען פיל ברייטערע, זיינע פערספּעקטיווען פיל ווייטערע, וועגען פיל זאַכען האָט דוד געטראַכט אין דער דאָזיגער שלאָפלאָזער נאַכט, וועגען גרויסע פּלענער, וואָס ער האָט זיך געשטעלט. אין דער דאָזיגער שטילקייט פון דער נאַכט, האָט דוד פּלוצלונג דערהערט אַ פערדעכטיגען גערויש, ער האָט זיך צוגעהערט, איינהאַלטענדיג דעם אָטעם און דאָס גערויש איז געוואָרען אַלץ בולט'ער. ס'האָט געמאַכט דעם איינדרוק, ווי אימיצער וואָלט זיך געוואָלט אַריינבעקומען אין צימער.

— וואָס זאָל דאָס בעדייטען, האָט דוד געטראַכט, נישט ריהרענדיג זיך פון אָרט, און נישט פעראַטענדיג זיך, אַז ער שלאָפט נישט.

דאָס הייזעל, וואו דוד מיט מרים'ען האָבען געוואוינט, איז געשטאַנען אין אַן אָפּגעלעגענער גאַס אין דעם קליינעם שטעטעל, אויב אימיצער זאָל זיך טאַקע וועלען אַריינרייסען צו זיי, וואָלט דאָס געווען פערבונדען מיט גרויס געפאַהר, ווייל קיינער וואָלט זיי נישט געקענט צו הילף קומען. אין דעם האָט זיך דוד גוט אָריענטירט און דערביי איז זיין שרעק כסדר געוואַקסען. דאָס גערויש איז געוואָרען כסדר בולט'ער און איצט האָט דוד שוין קלאָר געהערט, ווי מען רייסט אין איינעם פון די לאָדענס, וועלכער הויבט זיך שוין אָן אונטערצוגעבען.

מרים איז די דאָזיגע נאַכט אויך זעהר יוניג געשלאָפען, אויך זי האָט געהאַט פערשידענע געדאַנקען און אין דעמזעלבען אויגענבליק, ווי דאָס איז געשעהען מיט דוד'ן, האָט זי אויך דערהערט דאָס פערדעכטיגע גערויש ביי איינעם פון די פענסטער אין זייער וואוינונג.

מרים'ען איז בעפאַלען אַ שרעק, אין דער וואוינונג איז געווען שטאָק-פינסטער און מרים האָט אָנגעהויבען צו ציטערן פאַר שרעק, און וואָס בולט'ער דאָס גערויש ביי די פענסטער איז געוואָרען, אַלץ מעהר פאַבישע מורא האָט מרים'ען אַרומגעכאַפּט. זי האָט געוואָלט שרייען, אָבער דאָס קול איז איהר דערשטיקט געוואָרען אין דער קעהל. זי איז אַראָפּ פון בעט און געוואָלט אויפוועקען דוד'ן, זי האָט אין דער פינסטער זיך צוגעדראַפּעט צו דער טיר, וועלכע האָט געפיהרט צו דוד'ס צימער, שטילערהייט האָט זי געעפענט די טיר און אַריין אין'ם צימער, דוד האָט געזעהן, דאָס ווייסע געשטאַלט פון מרים'ען, וועלכע האָט זיך דערנעהנטערט צו זיין בעט. ער האָט גאָרנישט געזאָגט, ערשט, ווען זי איז צוגעקומען נעהנטער, האָט ער מרים'ען אָנגענומען פאַר דער האַנד, צוגעלעגט זיין מויל צו איהר אויער און געזאָגט:

— רעד נישט הויך, מרים, הערסט ווי אימיצער רייסט זיך אַריין אין צימער, פערראַט נישט, אַז מיר וואַכען און הערען אַלץ. מרים האָט געציטערט פאַר שרעק, זי האָט זיך אַוועקגעזעצט צו דוד'ן אויפ'ן בעט און האָט נישט געקענט קיין וואָרט אַרויסרעדען.

— מרים בערוהיג זיך, ס'וועט דיר קיין שום שלעכטס נישט געשעהען, איך וועל דיך פערטיידיגען, אויב דאָס וועט נויטיג זיין, מיט אַלע מיינע כוחות. דערווייל ווייסען מיר דאָך נישט, ווער ס'רייסט זיך אַריין אין אונזער וואוינונג.

— דוד, איך האָב מורא, איך האָב שטאַרק מורא.

— ס'איז דערווייל נאָך נישטאָ צוליב וואָס מורא צו האָבען.

— איך האָב נישט קיין מורא פאַר גנבים און נישט פאַר קיין מערדער.

— נאָר פאַר וועמען דען, ווער קען זיך אַריינרייסען צו אונז, אויב נישט קיין גנבים.

— ניין, ניין, האָט מרים געזאָגט, פּעטש צוטוליענדיג זיך צו דוד'ן. איך האָב אַן אַנדער פאָרגעפיהל, דאָס מוז זיין גאָר אַן אַנדערער.

— שווייג, נישט אַזוי הויך, האָט דוד געוואָרענט, וועגען וואָס הערסטו ... אייגענטליך.

— איך האָב מורא, צי דאָ רייסט זיך אַמאָל נישט אַריין...

— ווער, מרים, ווער?

— מאַרעק, אַזאַ חשד האָב איך.

— פאַרוואָס מיינסט דו אַזוי, ווי פאַלסט דו אויס אַזוי צו טראַכטען אפילו.

— דאָס איז מיין מיינונג, גלויב מיר, אַז איך רעד נישט אויס דער וועג, אַז איך ווייס, וואָס איך הער.

דוד האָט עטליכע סעקונדען זיך פערטראַכט, דאַן איז ער אַראָפּ פון זיין בעט, און צוגעגאַנגען גלייך צום פענסטער, פון וואַנען ס'האָט זיך געהערט דאָס גערויש.

— ווער איז דאָרט, — האָט דוד געפרעגט מיט אַ קאַטעגאָרישען טאָן.

(פאָרטזעצונג קומט).

טעלעגראמען

שארפע ארויסטריט פון דער בערלינער נאציאנאליסטישער פרעסע געגען פראפ. איינשטיין

בערלין, (יט"א). די „פעלקישער בעאבאכטער" האט פארעפענטליכט א שארפען ארטיקעל געגען פראפ. אלבערט איינשטיין א.ק. „איינשטיין ריצט אויף די גאנצע וועלט געגען דייטשלאנד".

אין ארטיקעל ווערט געזאגט, אז „דער פערביסענער שונא פון דייטשלאנד, דער יוד איינשטיין האט געפאדערט אויף א באנקעט אין ניו-יארק א מאראלישע וועלט-איגטערווענץ געגען היטלער'ן. די אמעריקאנער פרעסע האט ברייט ארומגערעדט דעם דאזיגען ארויסטריט וואס ער האט געבראכט א רייזיגען שארען דער דייטשער מלוכה".

אויף הויגנבערגס פרעסע טרעט שאף ארויס געגען פראפ. איינשטיין, „לאקאל אנצייגער" שרייבט צ.א. אז ס'איז פעריהאן א גאר קליינע באבפראגע אויף רעלאטיוויטעט, דאגעגען זיינען די בעגריפען פון נאציאנאלען כבוד און ליבע צו פאטערלאנד, וועלכע איינשטיין האט געוואלט איגנאנצען פערניכטען, איצט ווידער געווארען פערוואנדעלט פאר די דייטשען אין אבסאלוטע ווערטער.

דער געפלאנטער אפמאך צווישן 4 גרויסע מלוכות

האט באלד איז אנהויב באנקראטירט

לאנדאן, 21. (ספ. טעל.)

„מארנינג פאסט" דערוויסט זיך, אז די דריי הויפט-ענינים וואס ווערען בעהאנדעלט אין דעם פלאן פון 4 מלוכות, וואס ווערט פארגעלעגט דורך מוסאליני זענען פאלגענדע: עבטוואפנונג. פריינדשאפטליכע רעוויזיע פון די טראקטאטען און דיפלאמאטישער וואפענשטילשטאנד.

„דיילי הערעלד" שטעלט פעסט, אז דער פאקט צווישען מוסאליני און מאקדאנאלד האט שוין באנקראטירט. פראנקרייך האט זיך שוין ארויסגעזאגט געגען דעם.

פאריז, 21. (ספ. טעל.)

דער פרעמיער מאקדאנאלד און דער אויסערן-מיניסטער סימאן זענען היינט 9 א זייגער אינדערפריה געקומען קיין פאריז און גלייך אפגעפאהרען אין דער ענגלישער אמבאסאדע וואו ס'איז פארגעקומען דאס ערשטע געשפרעך צווישען די ענגלישע מיניסטארען מיט די פראנצויזישע מיניסטארען דאלאדיע און באנקור.

אן 18-יעהריגער דווינסקער יודישער בחור

פראוועט זיין חתונה אין א קלויסטער ליים קאטוילישער צערעמאניע

פון דווינסק שרייבט מען:

געמישטע חתונות זענען שוין געווארען זאכען וועלכע קומען פאר אפט און מאכען שוין במעט קיין רושם נישט.

אזא זאך אבער, א יונגער יודישער בחור זאל חתונה האבען מיט א פוילישע און דורכפיהרען די גאנצע צערעמאניע פון א קאטוילישער חתונה אין קלויסטער, דאס איז שוין א מעשה נישט פון כל יום. איבערהויפט ווען דער בחור איז נאך א מינדעריאהריגער און אהן דער הסכמה פון דער מוטער האט ער אפילו נישט געטארט חתונה האבען, פערשטייט זיך אז אין שטוב האט זיך אפגעשפילט א שטילע טראגעדיע. די רעליגיעז-געשטימטע מוטער האט איינגעלייגט וועלטען און געשטערט דעם ידוך. דער יונגער חברה-מאן האט זיך אבער דווקא פערעקשנט און בעשטאנען אויף דאס זייניגע. היות ווי ער איז נאך דער איינציגער שפיוער, האט די מאמע געמוזט נאכגעבען, אבער דערפאר איז די שיקסע אויך א קשי עורף און אויך פרום, האט זיך די יונגע כלה איינגעשפארט אז דווקא אין קלויסטער, ווייל א יודישען בחור קאן מען נישט גלויבען און גאר מיט דער ברכה פון פוילישען גלח, תחת כנפי פון פוילישען קלויסטער קאן זי מסכים זיין צו ווערען זיין לעבענס-בעגלייטערין (די גאנצע כלה איז אויך א יאהר 17-18), האט דער פערליבטער בחור מסכים געווען און דער גלח האט פייערליך געהיילגט דעם חתונה-בונד פון די צוויי יונגע קינדער און אייבס, צוויי זיי זענען שוין מאן און ווייב.

האט בעקומען דער שוואך-חבעוודיגער יודישער יונגעל אויף זיין יודישען פאס א שטעמפעל פון אויבער-גלח פון פוילישען קלויסטער און כדת יגדיך האט ער חתונה געהאט מיט הבתולה קאטעריגא און דען בן ישראל מיט דער בת ישמעל זענען פעריהייראט לויט אלע פיטשעוקעס און צערעמאניעס פון פוילישען קלויסטער.

דערווייליג האבען מיר יודען, דאנט זיך, צום ערשטען מאל אזא פאל, א יודישער יונגעל זאל אויף זיין פאס האבען אן אפיציעלען שטעמפעל פון אן אויבער גלח פון קלויסטער.

יוד. דאקטוירים פון דייטשלאנד

קומען זיך קורירען קיין פראג

פראג, 21. (יט"א טעלעגראפיש).

אהער איז אנגעקומען א גרופע יודישע אסיסטענטען פון די דייטשע שפיטאלען, זיי זענען פערוואונדעט און נויטיגען זיך אין קוראציע.

רעוויזיאניסטישער פארטיי-ראט

ווערט היינט פערענדיגט

קאטאוויץ. 21. (יט"א טעלעגראפיש).

די דעבאטען איבער די רעפעראטען פון זשאבאטינסקי און גראסמאן אויפ'ן רעוויזיאניסטישען פארטיי-ראט זענען געווען זעהר לעבהאפטע, מיט א גרויסער רעדע איז ארויסגעטרעטען איגוש. שטריקער וועלכער האט זיך ארויסגעזאגט פאר אנטיילנעהמען אין ציוניסטישען קאנגרעס, ס'איז געקליבען געווארען א קאמיסיע פון 6 פערזאן, וועלכע דארף אויסארבייטען די רעזאלוציעס, מ'רעכענט אז היינט ביינאכט וועט זיך דער פארטיי-ראט ענדיגען.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

א טאמבורירער-ארבייטער ווערט געזוכט
ווסכאדניא 56, וו. 31. 1474

עס ווערט געברויכט א נייהער (רין)
מיט אנ'איבערלאק צו סוויטערס פון זא-
פארט זאוואדזקא 26, וו. 14. 1485

א שטעפער-געזעלען, א קוואליפיצירטער ריכטעווער, וואס זאל אויך קענען ביי דער מאשין, קען זיך מעלדען ביי ראטנגרבער, וואדני רינעק 14. 1484

קוואליפיצירטע בונטעאוועס מיט גוטע רעפערענצען קענען זיך מעלדען אין דער צוקערניע „אסטאריא" פעטריק. 27

ראקאלען

א גרויס פראנט-ראקאל, בעשטעהענד פון א גרויס געוועלב מיט 2 צימער און קוך מיט אלע בעקוועהמליכקייטען, געאייגנעט פאר אלעם זאפארט איבערצוגעבען, ביליג דירה-געלד אין דער געגענד פון גרינעם מארק. צו ערפאהרען ביי וואלבערג, גרינער מארק 5. 1475

א געוועלב מיט א שטוב פון זאפארט צו פערמיטען. פאלודניאווא 18, ביי לועל. 1473

א פראנטאווע געוועלב איז פון זאפארט צו פערדינגען געגען ביליג דירה-געלד. ווסכאדניא 26, ביי קאהן. 1479

צו פערמיטען א געוועלב מיט א שטוב אויף פראנציסקאנער גאס און אויך 2 גרויסע שטובען אויף מרדכי גבאי'ס גאס 9. צו ערפאהרען אויף מרדכי גבאי'ס גאס 9, ביי א. צוקערמאן. 1481

פערשידענעס

נעכטען, מאנטאג. דעם 20/3, פאהרענדיג מיט'ן טראמוואי נומ' 5 פון קאלישער באהנהויף 8.30 אין דער פריה האב איך פערלוירען פון 3600 זל. ביז 3700 זל. מזומן געלד. דער פינדער ווערט געבעטען נעגען גרויסע בעלוינונג אפצוגעבענען צו פושיטיצקי און ווייסקאל, פיעטריקאווער 31. 1476

א פעהיגע און קוואליפיצירטע פארגענטשנע צו קינדער-אנציגלעך זוכט א פאסטען. אפערטען אונטער „A.A." אין אדמ.

לעטשניצע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען און דענטיסטישער קאבינעט
11 בזשעזשינער 11
טעלעפאן 63-137
עס נעמען אן דאקטוירים ספעציאליסטען: שיפמאן, וואלינסקי, שמירנעלד, קערשנער, לוביטש, שמערלאווסקי, סלאבאדסקי, זאלצוואסער, איציקזאן, קראסאווסקי, יאקובזאן און דענטיסטין סטאראפאלסקא.
ווידזיט ביז 3 ג"מ 3 זל.

שייטלען
מיט פאריזער שריגדן און פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקל. און רעיעל אויסגעפיהרט אויף אנדולאציע ביי קערש, סקווערנאווא 15

לעכער
צו וועש, לעצלער צו הויזען און עקספארט ווערען אויסגענומען ביי נארדמאן, שרודמיעיסקא .S
ספעצ. אויף העמשקעס

Nadzwyczajna oferta na cebulki kwiatowe z Holandji.
UPIĘKSZAJCIE WASZ DOM i OGRóD!
Do nabycia bardzo ładny zbiór, składający się:
z 300 cebulek kwiatowych i roślinnych gatunku najwyższego Zł. 25.—
„ 600 „ „ „ „ Zł. 45.—
Powyższy zbiór zawiera: 100 gladjoli, 25 dalji amerykańskich, 60 nemonów, 60 ranunculi, 10 begonji, 10 jaśminów Cap., 10 lilji, 25 montbretiasów — wszystkie gatunki o kolorach żywych — o kolorach do wyboru.
Sposób dostarczenia: Franco do domu. Do każdej paczki dołącza się gratisowo opis kultywowania. Ilustrowany katalog wysyła się na żądanie.
Sposób zapłaty: Listem poleconym lub przekazem pocztowym. W razie uiszczenia należności zgóry załączamy gratisowo do każdej paczki 15 b. ładnych żywych roślin naszej słynnej hodowli. Na żądanie wysyłamy za zaliczeniem pocztowem przy dodatkowej wpłacie zł. 5.— za inkaso.
TRIANGLE BULB FARMS,
Hillegom-Holland.

Dr. S. KANTOR
ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקהייטען
וואוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129-45
נעהמט אן פון 8—2 נאכט. און 4—9 אווענר, זונטאג און יום-טוב פון 8—2 נאכט.

כ'מאר בעקאנט
מיינע בעהרטע קונד שאפט, ווי אויך די אלע, וועלכע מיין פירמע איז נאך נישט בעקאנט, אז צו דעם קומענדיגען יום-טוב האב איך פארגעבראכט א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע
דאמען- און מענער-היטען
לויט די נייעסטע פאסאנען און סארטען קאלירען. גלייכצייטיג ווערט אנגענומען צו איבערפאסאנירען דאמען- און מענער-היטען פון גאר אלט אויף נענציך נייע און אלץ צו ביליגע פרייזען. אדרעס:
„פערדער"
זגערסקא 20,
לוטאמירסקא 2,
און זגערסקא 7.

רייטן בריל'ען און בינאקלען
נאר 50 גראשען.
אויף לאנגער פערט. ברילען און גלעזער
M. J. HERSZKORN, Śródmiejska 1.

ס'ווערט אנגענומען צו
טרייבן און שערן
רעיעל, גוט און ביליג
מ.פריימאן, זאכאדניא 66
קווער אפיצינע, פארטער.

כירורגיש
וועכנעריו-קליניק
„SANATO"
S. Z O. O.
אגראדאווא 10 טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאס
געבורטען II קל. 175 זל.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטן
זאוואדזקא 1.
נאר פאר ווענערישע הויט-קראנקה. און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפילים און טריפער. קאנסולטאציע מיט ספעציאליסטען פון אוראלאגישע און נערווען-קראנקהייטען. קווארץ-לאמפען עלעקטרישער הייל-קאבינעט, קאסמעטיק.
— טעגליך פון 8 פריה ביז 9 אוונט. — פון 11 ביז 12 ביטאג און פון 2 ביז 3 נ.מ. נעמט אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען, זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכט. בעזונדערע ווארטע צימער פאר פרויען.
ווידזיט 3 זל.

בילי-געפעבטע
יודישע כעמישע וועשעריי
„צורא" מלינארסקא 2
(רוג בזשעזשינער)
וועשט, פוצט און פרעסט אלערליי גארדעראבען, גארדינען אויף רעהמען, וועש צו די ביליגסטע פרייזען. די אויספיהרונג א ערשטקלאסיגע, אהן שעדליכע מאטעריאלען.

זיכערע הילה און א רפואה!
אהן אפעראציע, אהן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאר קראנקע אויף ברוכען, פאר מענער, פרויען און קינדער, פערשידענע קאליקעס אין גוף, פאר הויקערס און פים.

פערלאזט נישט די קראנקהייט, ווייל דער ווינקעלברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ און עס פאלט ארויס אין דעם ...

Proj. Sanatorjum Ortoped. „SALUS" na Wiśniowej-Górze Dyr. J. Rapaporta

אכטונג! פון 15. מאי ד. י. ווערט געעפענט אין ווישניאווא-גורא (נעבען לאדז) א ספעציעל ארטאפעדישעס סאנאטאריום פאר די אלע אויבענאנגעמערקטע קראנקע. מאנאטליך נאר 150 זל. גאנצע פערפלעגונג און וואוינונג.
Dyr. J. RAPAPORT
Specjalist-Ortoped
Łódź, Wólczańska 10
tel. 221-77 front, parter.
פערזוכערטע פון קראנקען-קאסעס ווערען אויך אנגענומען!

דאנקזאגונג.
דערמיט דריק איך אוים מיין בעסטען דאנק דעם גרויסען ספעציאליסט ה' ד"ר. י. ראפאפארט, וואוינהאפט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10 פאר זיין גענצליך אויסקורירען מיך פון א שווערער ברוך-קראנקהייט. היינט פיהל איך מיך גענצליך געזונד.
א. קראהן, רב.

אכטונג לאדז און פראווינץ
די ביליגסטע און רעיעלסטע קוועלע פון אלערארט
לאנגעמלבושים
לאדז, אגראדאווא 1
משה לאבערשטיין.

Dr. med.
L. BERMAN
צעגעלניאנא 15. טעל. 149-07.
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוואכע - בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג.
נעמט אן פון 8—11 פריה און 4—8 אווענד, זונטאג פון 9—1 בייטאג.
פאר אונבעמיטעלטע - לעטשניצע-פרייזען.

אבאנאמענטס-פרייז:		
אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.	פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדריקען די אנאנס אדער צוריקצושטעלען פאר דעם אנאנס	פאר'ן אינהאלט און טער מין פון די אנאנסן איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען טייטאג און ביינאכט

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה			
פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט 24 גר.	אין דער זייט שפאלטען		
אין טעקסט—40		60—	4
זאכ'ן טעקסט—12		18—	
אויסער דער שטאדט 50 פראצ. טייערער. אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט			

נעקראלאגען - 20 גר. א מ/מ (אין דער זייט 8 שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

Z wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac „Naier Folksblat" Piotrkowska 21
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman